

ความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

สารนิพนธ์
ของ
นายอนิรุทธิ์ บัวทอง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

ตุลาคม 2545

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

334-681372

๑ 148 ๗

๗.๗

ความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

บทคัดย่อ

ของ

นายอนิรุทธิ์ บัวทอง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

ตุลาคม 2545

๒ 152027

22 ต.ค. 2545

อนิรุทธิ์ บัวทอง. (2545). ความคิดเห็นของบุคลากรต่องิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์. ดร. ชำรงค์ อุณวกไพจิตรกุล.

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่องิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ด้านคือ ด้านการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า ด้านการดำเนินการและบริการของสหกรณ์ร้านค้า และด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นบุคลากรดังต่อไปนี้ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 49 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 49 คน ผู้รับผิดชอบกิจกรรมสหกรณ์ จำนวน 49 คน ที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ในปีการศึกษา 2545 รวม 147 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า $t(t - test)$ และค่า $F(One - Way ANOVA)$

ผลการวิจัยพบว่า

1. บุคลากรที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่องิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายทางการศึกษา ทั้ง 3 ด้าน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01
2. บุคลากรที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่องิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายทางการศึกษาทั้ง 3 ด้าน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินการและบริการของสหกรณ์ร้านค้า และด้านการประเมินผลของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ส่วนด้านการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. บุคลากรที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่องิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายทางการศึกษาทั้ง 3 ด้าน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

**OPINIONS OF PERSONNELS CONCERNING BUSINESS COOPERATIVE
UNDERTAKING IN THE BASIC EDUCATION EXPANSION SCHOOLS UNDER
THE OFFICE PETCHABURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION**

**AN ABSTRACT
BY
MR. ANIRUT BUATONG**

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University
October 2002**

Anirut Buatong. (2002). *opinions of personnels concerning business cooperative undertaking in the basic education expansion schools under the office Petchaburi provincial primary education* . Master project , M. Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Advisor : Assoc. Prof. Dr. Tumrong udompijikul.

The purposes of this study were to survey The opinions of personnels concerning business cooperative undertaking in the basic education expansion schools under the office Petchaburi provincial primary education and compared in 3 aspects, namely : Knowledge about business cooperative, their management and services, and evalution.

The sample groups used in this research were 147 they composed of 49 school administrative 49 director of academic affairs, and 49 representative of cooperative activities.

The instrument used to collect data was a rating scale questionnaire which had 34 items. Statistics applied in the study were percentage, mean and standard deviation. F – test and t – test, they were used to examine the data for significant differences.

The study findings were as follows:

1. There was no statistical significant difference in 3 aspects which was considered by position at .01.

2. There was statistical significant difference at .01 by experience in 3 aspects. Whenever considering in each aspect there was statistical significant difference at .01 by their management and services, and evalution. There was statistical significant difference at .05 level by Knowledge about business cooperative.

3. There was statistical significant difference at .01 by school size in 3 aspects as well as each aspect.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้พิจารณา
สารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.চারังค์ อุดมไพจิตรกุล)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.চারังค์ อุดมไพจิตรกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย)

..... กรรมการ
(อาจารย์ สิตฐากร ชูทรัพย์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กวี วรกวิน)

วันที่ 3 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีจากความเมตตากรุณาในการให้คำปรึกษาแนะนำ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากท่านรองศาสตราจารย์ ดร.ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลิ้มไทย กรรมการ และอาจารย์ สัญฐานกร ชูทรัพย์ ที่กรุณาร่วมเป็นกรรมการสอบปากเปล่า ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. นิตยา ประพตติกิจ อาจารย์ สุกัญญารัตน์ คงงาม และ อาจารย์ ปัญญา ทองนิล ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้การอบรม สั่งสอน และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนประสบการณ์ที่ดีแก่ผู้วิจัย อีกทั้งได้รับความเมตตาด้วยดีเสมอมา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสหกรณ์ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาลำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาแก่บิดา มารดา - ครู - อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้กรุณาอบรม สั่งสอน และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยในการศึกษาค้นคว้าเสมอมา

อนิรุทธิ์ บัวทอง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน.....	7
ความหมายของสหกรณ์.....	7
หลักสหกรณ์ทั่วไป.....	8
ความเป็นมาของกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน.....	9
ความหมายของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน.....	10
ประวัติโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา.....	11
วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน.....	12
ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน.....	13
หลักในการจัดรูปแบบของกิจกรรมสหกรณ์.....	13
โครงสร้างกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน.....	13
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า.....	17
ความหมายของความคิดเห็น.....	17
ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า.....	18
ความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรต่อการดำเนินการและการบริการ สหกรณ์ร้านค้า.....	20
ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าขั้นการ ประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า.....	27
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	34
การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	34
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	36
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	36
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	53
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	53
ความสำคัญของการวิจัย	53
ขอบเขตของการวิจัย.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
อภิปรายผล	56
ข้อเสนอแนะ	58
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	58
บรรณานุกรม.....	56
ภาคผนวก	59
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	72

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
2	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	41
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ ร้านค้าในโรงเรียน	42
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ ร้านค้าในโรงเรียน ด้านการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า.....	43
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ ร้านค้าในโรงเรียน ด้านการดำเนินการและการบริการของสหกรณ์ร้านค้า.....	44
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ ร้านค้าในโรงเรียน ด้านการการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า	46
7	เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน	48
8	เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีประสบการณ์ต่างกัน.....	49
9	เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทุกด้านโดยจำแนกตามประสบการณ์	50
10	เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน	52

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพจะต้องให้การศึกษาปลูกฝังเยาวชน ซึ่งสามารถทำให้เกิดความรู้ ความคิด ในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคม การที่สังคมไทยจะพ้นวิกฤตได้ต้องเปลี่ยนวิธีคิดใหม่ เปลี่ยนวิธีคิดจากการคิดพึ่งพิงผู้อื่นและสิ่งอื่นมาคิดพึ่งพาตนเอง สร้างความเข้มแข็งให้ตนเอง สร้างภูมิคุ้มกันให้ตนเองและเปลี่ยนวิธีคิดจากการทำให้ฐานล่างอ่อนแอ มาเป็นสร้างความเข้มแข็งที่ฐานล่าง ถ้าฐานล่างเข้มแข็งสังคมก็เติบโตใหญ่ด้วยความมั่นคงและยั่งยืน ถ้าเปลี่ยนวิธีคิดใหม่มาเป็นเศรษฐกิจพึ่ง ตนเองความเข้มแข็งของฐานล่างเราจะทำอะไรได้มากที่สุด และจะทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างพลิกฟื้น (ประเวศ วะสี. 2545 : 24)

การศึกษาจึงมีความสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาการ จัดกระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษาและหน่วยงานในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 (3) ดังนั้น การจัดการศึกษา ในระดับประถมศึกษาจึงมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทาง ด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติที่ดี มีพฤติกรรมอันพึงประสงค์ และมีคุณธรรมประจำตน ในหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 มุ่งเน้นให้ผู้เรียนให้รู้จักคิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาได้ การจัดการเรียนจึง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงให้มากที่สุด เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว จึงได้จัดให้มีทั้ง กิจกรรมการเรียนการสอนให้หลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรมนักเรียน

กิจกรรมนักเรียนจึงเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สำคัญยิ่ง ที่จะช่วยให้นักเรียนได้รับการพัฒนา ทั้ง ด้านร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญา มีประสบการณ์ในการแก้ปัญหาของชีวิตและสังคม ทั้งเป็นเครื่อง ส่งเสริมนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ตอบสนอง ความ สนใจส่วนบุคคล ฝึกความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดีส่งเสริม ความสามัคคี รู้จักประสงงานกับคนอื่น ๆ ได้ (พนัส หันนาตินทร์. 2524 : 19)

ในปัจจุบันนี้รัฐบาลได้พยายามส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์ทุกวิธีทางทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และในระดับชาติ ขณะเดียวกันรัฐบาลก็ได้ส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์สำหรับเยาวชนด้วย โดยให้เยาวชนได้รับการ ศึกษาอบรมเกี่ยวกับสหกรณ์ เพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้ และเข้าใจถึงหลักและวิธีการปฏิบัติงานด้าน สหกรณ์ ซึ่งเป็นการปูพื้นฐานทางจิตใจ นิสัยการทำงานร่วมกัน การเสียสละและเห็นประโยชน์ของหมู่คณะ ในการให้การศึกษาอบรมเพื่อให้มีประสิทธิภาพนั้น เยาวชนจะต้องมีความรู้ทั้งทางทฤษฎี และทางปฏิบัติ จึงได้มีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนนั้น โดยริเริ่มจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาและ ประถมศึกษาทั่วประเทศ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษา การให้การศึกษาเกี่ยวกับสหกรณ์ในระดับ ประถมศึกษาจะช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ และมีโอกาสฝึกฝนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ ซึ่งเป็น ประสบการณ์พื้นฐานในการเป็นสมาชิกสหกรณ์ที่ดีในอนาคต

จะเห็นได้ว่าการศึกษาในระดับประถมศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่งที่จะวางรากฐานให้นักเรียนได้มี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สหกรณ์ตั้งแต่ยังเรียนอยู่ในโรงเรียน ซึ่งหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ได้กำหนดจุดหมายให้เกิดผลแก่นักเรียนข้อหนึ่งคือให้นักเรียนมีความรู้ และทักษะในการจัดการและ การทำงานรวมกลุ่มกันโดยถือหลักสหกรณ์เพื่อเป็นการสนองจุดหมายที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรจึงได้กำหนด โครงสร้างและเนื้อหาใน การจัดประมวลประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่หลักสูตร

กำหนดไว้เป็น กลุ่มประสบการณ์และกำหนดให้หลักสูตรและเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตให้เป็นการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างกระบวนการในการแก้ปัญหาชีวิตและสังคม โดยเน้นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ รวมทั้งสร้างเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ วิเคราะห์สาเหตุ และเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาให้แก่ตนเองและครอบครัวอย่างมีเหตุผล มีนิสัยไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบผู้อื่น สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังได้กำหนดเนื้อหาเกี่ยวกับ สหกรณ์ไว้ในหลักสูตรหน่วยที่ เรื่องการทำมาหากิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เมื่อทางโรงเรียนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังหลักการ อุดมการณ์ และวิธีการของสหกรณ์ เพื่อสร้างนิสัยให้เป็นผู้มีความอดทน ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ และมีความรับผิดชอบเพื่อให้สามารถช่วยตนเองได้ รวมทั้งมีความสามารถในการรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 1)

ในการดำเนินงานจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา สามารถดำเนินการได้ 3 รูปแบบ โรงเรียนประถมศึกษาสามารถเลือกดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษารูปแบบใด รูปแบบหนึ่งตามสภาพและความพร้อมซึ่งมีเจตนาจะพัฒนาให้เป็นการดำเนินงานจัดกิจกรรมออมทรัพย์และเงินทุน การดำเนินงานจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมออมทรัพย์ โดยการรับฝากเงินหรือระดมทุนจากสมาชิก เพื่อนำเงินดังกล่าวมาเป็นทุนดำเนินงานสหกรณ์ การดำเนินงานจัดกิจกรรมส่งเสริมการผลิตเป็นกิจกรรม ที่ส่งเสริมให้สมาชิกได้ฝึกปฏิบัติจริงในการเรียนการสอนและกิจกรรมพิเศษ การดำเนินงานจัดกิจกรรมร้านค้า เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้สมาชิกได้ฝึกปฏิบัติจริงในการรวมกลุ่มเลือกซื้อสินค้าในราคาที่เป็นธรรม

สำหรับการดำเนินงาน กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาได้เน้นให้โรงเรียนคำนึงถึงสาระสำคัญ กล่าวคือต้องเป็นไปตามหลักและวิธีการสหกรณ์ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองมากที่สุด สอดคล้องกันกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ และกิจกรรมสหกรณ์มีความมั่นคงก้าวหน้า และสามารถควบคุมตรวจสอบได้โดยไม่เป็นภาระสำหรับครูและผู้บริหาร

การดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนขยายโอกาสเป็นภาระหนัก มีปัญหาหลายประการ จากงานวิจัยของกฤติยา มหาชนะวงศ์ (2537 : 2 : 3) พบว่า การดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่น เกิดความขัดแย้งในการดำเนินงาน หาผลประโยชน์เข้าสู่ตนเอง และขาดความรู้ ความเข้าใจ นักเรียนมีส่วนในกิจกรรมน้อย

การริเริ่มนำโครงการสหกรณ์มาใช้ในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา นับว่าเป็นแนวความคิดที่ดี แต่กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนที่จะประสบผลสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักและวิธีการของสหกรณ์พอสมควรตลอดจนมีทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์ จึงจะเป็นผู้นำและชี้แนะพร้อมทั้งเป็นตัวอย่างในการดำเนินการสหกรณ์แก่นักเรียน เพื่อที่นักเรียนจะได้เป็นผู้นำที่ดีในด้านสหกรณ์และเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต ผู้บริหารโรงเรียนและครูจึงจัดว่าเป็นบุคคลสำคัญที่จะมีส่วนดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา นอกจากนั้นการที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูจะสนับสนุนโครงการนี้มากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับแนวความคิดที่มีต่อการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาด้วย ถ้าผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ และแนวความคิดที่ดีย่อมเป็นการสนับสนุนโครงการและมีผลต่อการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนได้ดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์มานานแล้ว แต่ยังไม่สัมฤทธิ์ผลตามจุดหมายของหลักสูตร และนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

โดยเหตุนี้ผู้วิจัยมีส่วนเกี่ยวข้องเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษามีหน้าที่ให้คำปรึกษาและเสนอแนะแก่สมาชิกคณะกรรมการการดำเนินการผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่ทุกแผนก จึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อนำระบบการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางจัดตั้งกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา เพื่อการดำเนินงานและการปรับปรุงกิจกรรมสหกรณ์ โรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ด้าน
 - 1.1 ด้านการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า
 - 1.2 ด้านการดำเนินการและการบริการของสหกรณ์
 - 1.3 ด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ และขนาดของโรงเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรีครั้งนี้ผลของการศึกษา จะเป็นประโยชน์ดังนี้

1. สามารถทราบระดับความคิดเห็นของบุคลากรของสถานศึกษา ที่มีความ คิดเห็นไปในทางส่งเสริมและไม่ส่งเสริมต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี
2. เป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมกิจกรรมของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในสถานศึกษา
3. เป็นประโยชน์ทางวิชาการสำหรับการศึกษาและการศึกษาค้นคว้าเรื่องที่เกี่ยวข้องกันนี้ในโอกาสต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ในการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ผู้ศึกษาค้นคว้าได้กำหนด ขอบเขตของการวิจัยดังนี้

ประชากรเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ที่มีการจัดกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้า จำนวน 49 โรงเรียน จำนวน 147 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สถานภาพของเป้าหมายโดยจำแนกได้ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของบุคลากร โดยจำแนกได้ดังนี้

1.1 ตำแหน่งหน้าที่

1.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

1.1.2 หัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียน

1.1.3 ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียน

1.2 ประสบการณ์ในการทำงานบุคลากรโรงเรียน

1.2.1 ไม่เกิน 5 ปี

1.2.2 5 - 10 ปี

1.2.3 เกินกว่า 10 ปี

1.3 ขนาดโรงเรียนแบ่งเป็น 2 ขนาด คือ

1.3.1 โรงเรียนขนาดกลาง

1.3.2 โรงเรียนขนาดใหญ่

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ด้านคือ

2.1 ด้านการส่งเสริมความรู้ สหกรณ์ร้านค้า

2.2 ด้านการดำเนินการและการบริการของสหกรณ์ร้านค้า

2.3 ด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงทางความคิดของบุคลากรที่มีต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในสถานศึกษาที่แสดงออกโดยการเขียนตอบลงในแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในด้านต่างๆ ตามความรู้ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมของบุคลากร ใน 3 ด้านคือ

1.1 ด้านการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า หมายถึง ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับความรู้ และทักษะที่นักเรียนสามารถนำทฤษฎีและวิธีการปฏิบัติในกิจกรรมสหกรณ์มาปฏิบัติ ใช้เอกสารแบบพิมพ์เผยแพร่ความรู้ ระเบียบข้อบังคับแก่สมาชิก เพื่อช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจในประเทศได้

1.2 ด้านการดำเนินการและการบริการของสหกรณ์ร้านค้า หมายถึง ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับ วิธีและขั้นตอนการดำเนินงานสหกรณ์บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบ มีความสำนึกในสิทธิและหน้าที่ของตนที่จะต้องเกี่ยวข้องกับกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน

1.3 ด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าหมายถึงความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศในการดำเนินการเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนางานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของงานที่ตั้งไว้ โดยดำเนินการติดตามประเมินผลเป็นระยะ ๆ ของการดำเนินงาน

2. บุคลากร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนและครู ผู้รับผิดชอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียน

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้ที่รักษาการในตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หมายถึง ครู ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งหรือได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียน

2.3 ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า หมายถึง ครูซึ่งได้รับการแต่งตั้ง หรือได้รับมอบหมาย ให้ปฏิบัติงานในหน้าที่เกี่ยวกับกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนในด้าน ต่าง ๆ เช่น การบริหารหรือการติดตามการดำเนินงาน

3. กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า หมายถึง การดำเนินธุรกิจร้านค้าซึ่งดำเนินการตามแนวโครงการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความรู้และทักษะเกี่ยวกับวิธีสหกรณ์แก่สมาชิกโดยการปฏิบัติจริงและเพื่อส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิกและบุคคลอื่นในชุมชน

4. โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 49 โรงเรียน

5. สมาชิกสหกรณ์ หมายถึง ผู้ที่สมัครและได้รับเลือกเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์

6. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง ลักษณะของสถานศึกษาซึ่งกำหนดจากจำนวนนักเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี แบ่งได้ 2 ขนาด คือ

6.1 โรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 1 - 300 คน

6.2 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

สมมติฐานของการวิจัย

1. บุคลากรที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีความคิดต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

2. บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

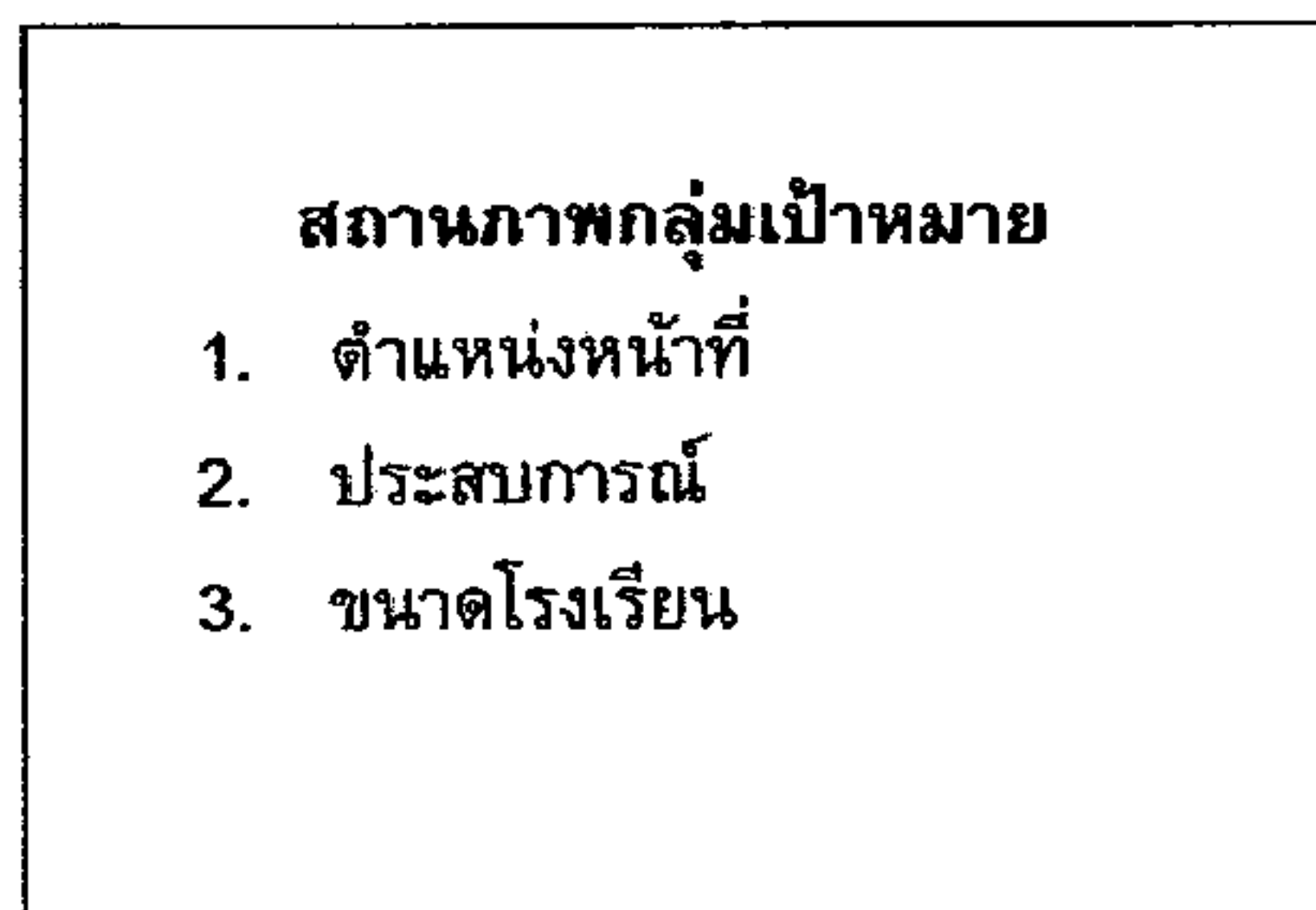
3. บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

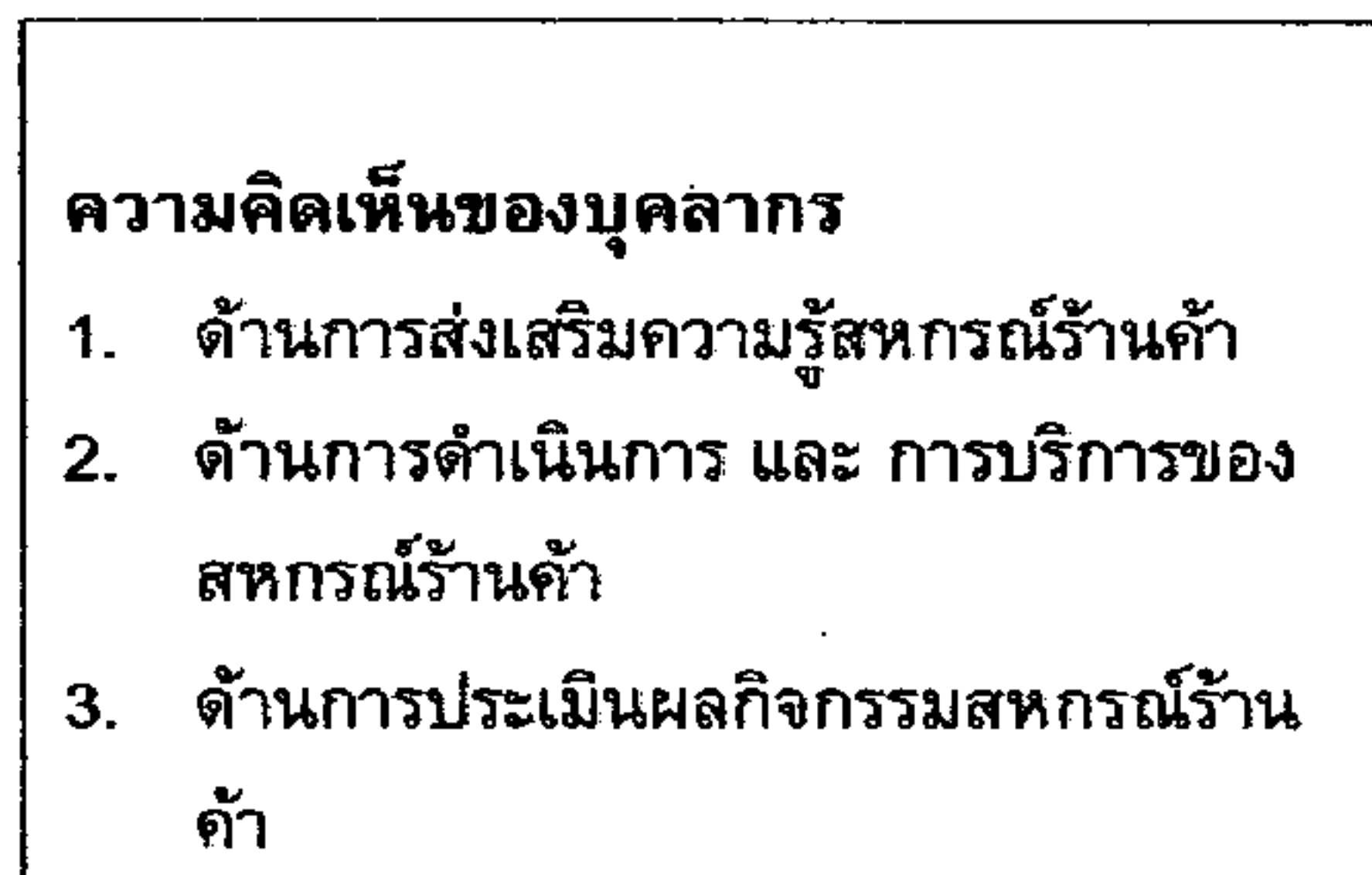
ตัวแปรอิสระ

(Independent variables)

ตัวแปรตาม

(Dependent variables)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน

- 1.1 ความหมายของสหกรณ์
- 1.2 หลักสหกรณ์ทั่วไป
- 1.3 ความเป็นมาของกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา
- 1.4 ความหมายของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน
- 1.5 ประวัติโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
- 1.6 วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
- 1.7 ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
- 1.8 หลักในการจัดรูปแบบของกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน
- 1.9 โครงสร้างกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรต่อกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน

- 2.1 ความหมายของความคิดเห็น
- 2.2 ความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรต่อการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า
- 2.3 ความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรต่อการดำเนินการและการบริการของสหกรณ์ร้านค้า
- 2.4 ความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรต่อการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน

1.1 ความหมายของสหกรณ์

คำว่า สหกรณ์ มาจากคำภาษาสันสกฤต คือ สห แปลว่า ร่วมกัน และกรณ์ แปลว่า การกระทำ เมื่อรวมคำเข้าด้วยกันแล้วแปลว่า “การกระทำร่วมกัน หรือการทำงานร่วมกัน หรือ การร่วมมือกัน”

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 ได้ให้ความหมายของสหกรณ์ไว้ว่า “งานร่วมมือกัน วิธีการอย่างหนึ่งที่บุคคลพอใจร่วมมือกัน เพื่อบำรุงความเจริญในทางเศรษฐกิจ โดยแบ่งกำไรเสมอ กัน” และพระราชบัญญัติสหกรณ์ พุทธศักราช 2511 ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า “สหกรณ์ หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการ เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้”

ความหมายของสหกรณ์ มีผู้รู้หลายท่านได้ให้คำจำกัดความไว้ พอจะสรุปคำจำกัดความของสหกรณ์ ได้ดังนี้

- 1.1 กรมหมื่นทิพยาลงกรณ์ ผู้ก่อตั้งการดำเนินงานสหกรณ์ และดำรงตำแหน่งนายทะเบียนสหกรณ์ พระองค์แรกในประเทศไทย ประทานแปลไว้ในเอกสารปาฐกถาสหกรณ์บางรูป โดยแปลมาจากคำจำกัดความ

ของประเทศอินเดียว่า “สหกรณ์ เป็นวิธีการจัดการรูปหนึ่งซึ่งบุคคลหลายคนเข้าร่วมกันโดยความสมัครใจของตนเองในฐานะที่เป็นมนุษย์โดยมีสิทธิเสมอหน้ากันหมด เพื่อบำรุงตนเองให้เกิดความเจริญทางทรัพย์” (พสุ สัตถาภรณ์ 2533 : 16)

1.2 ปราณี ศรีจันท์ (2542 : 10) กล่าวโดยสรุป สหกรณ์ หมายถึง

1. ธุรกิจรูปหนึ่งที่มีการประกอบธุรกิจ เช่นเดียวกับธุรกิจอื่น ๆ โดยใช้ปัจจัย 4 คือ คน เงิน ทรัพยากรและการจัดการ
2. เกิดขึ้นจากการรวมคน และรวมทุนด้วยความสมัครใจ เพื่อร่วมกันช่วยแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ และสังคม
3. มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจที่แน่นอน เพื่อช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีการจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย โดยมีฐานะเป็นนิติบุคคล สมาชิกทุกคนมีสิทธิเสมอภาค เท่าเทียมกัน
4. มีกฎหมายสหกรณ์และข้อบังคับสหกรณ์เน้นแนวทางในการดำเนินธุรกิจ

1.3 ชาร์ล (Schaars. 1948 : 123) “ สหกรณ์เป็นธุรกิจที่เกิดขึ้น โดยความสมัครใจซึ่งสมาชิกเป็นทั้งเจ้าของผู้ถือหุ้น และผู้ควบคุมการดำเนินงานในลักษณะที่ไม่ได้มุ่งหวังกำไรหรือเพื่อบริการในราคาทุน ”

1.4 ไฟย์ (Fay. 1948 : 5) “สหกรณ์เป็นสมาคมที่ก่อตั้งขึ้นในกลุ่มคนที่อ่อนแอ เพื่อความมุ่งหมายในการเข้าร่วมกัน และดำเนินการด้วยความไม่เห็นแก่ตัว โดยมีข้อกำหนดว่าทุกคนพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิก มีส่วนในผลตอบแทนตามอัตราส่วนของการใช้ประโยชน์จากสมาคมของตน ”

1.5 รอย (Roy. 1969 : 19) “สหกรณ์ คือ องค์การธุรกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยความสมัครใจดำเนินการในราคาต้นทุน (มีแสวงหากำไร) สมาชิกผู้ถือหุ้นต่างก็เป็นเจ้าของเป็นผู้ลงทุนและควบคุม กิจการ มีส่วนในการเสี่ยงภัยและได้รับส่วนแบ่งกำไรตามส่วนธุรกิจที่ทำกับสหกรณ์”

1.6 คัลเวอร์ต (Calvert. 1933 : 14) “สหกรณ์ คือ องค์การแบบหนึ่งที่บุคคลรวมกันเข้าด้วยความสมัครใจในฐานะที่เป็นมนุษย์โดยยึดหลักความเสมอภาค เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของตนเอง”

1.2 หลักการสหกรณ์ทั่วไป

จากหลักการสหกรณ์ของรอสเซล 10 ประการ ดังกล่าวข้างต้น ได้ก่อให้เกิดหลักสหกรณ์ทั่วไปขึ้นและพัฒนาตลอดมาจนกระทั่งมีการประชุมองค์การสัมพันธภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ ครั้งที่ 23 เมื่อเดือนกันยายน 2509 ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย ที่ประชุมนักสหกรณ์ได้นำเอาหลักการสหกรณ์ที่ใช้กันอยู่มาพิจารณาดกลองให้กำหนดหลักสหกรณ์ทั่วไปเป็นสากลซึ่งใช้ได้สำหรับสหกรณ์ทุกชนิดไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. การเป็นสมาชิกสหกรณ์ ต้องเป็นด้วยความสมัครใจ และเปิดโอกาสให้ทุกคนมาใช้ประโยชน์ จากการบริการของสหกรณ์ได้ โดยไม่นำเอาข้อจำกัด ทางด้านสังคม การเมือง เชื้อชาติ หรือศาสนาเข้ามา เกี่ยวข้อง

2. สหกรณ์เป็นองค์การประชาธิปไตย ผู้ดำเนินกิจการสหกรณ์ต้องมาจากบุคคลที่ได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งตามวิธีการที่บรรดาสมาชิกได้ตกลงกัน และที่เขาอาจรับผิดชอบได้สมาชิกของสหกรณ์ขึ้นปฐมควรได้มีสิทธิออกเสียงเท่ากัน (สมาชิกหนึ่งคน – หนึ่งเสียง) และมีส่วนในการตัดสินใจที่จะมีผลต่อสหกรณ์เท่ากัน ในสหกรณ์อื่นนอกจากสหกรณ์ขึ้นปฐมการบริหารงานควรได้กระทำตามแบบประชาธิปไตยในลักษณะที่เหมาะสม

3. จำกัดอัตรา เงินปันผลตามหุ้น ทั้งนี้ต้องไม่เกินอัตราดอกเบี้ย
 4. รายได้สุทธิ (กำไร) อันเกิดจากการดำเนินงานของสหกรณ์ย่อมเป็นสมาชิกของสหกรณ์นั้น และการจัดสรรจะต้องหลีกเลี่ยงการที่สมาชิกผู้หนึ่งจะได้ประโยชน์ โดยทำให้สมาชิกผู้อื่นเสียประโยชน์ ทั้งนี้อาจกระทำโดยมติของสมาชิกดังต่อไปนี้
 - ก. กันไว้เพื่อพัฒนาธุรกิจของสหกรณ์
 - ข. กันไว้เพื่อบริการส่วนรวม หรือ
 - ค. แบ่งปันระหว่างสมาชิก ตามส่วนแห่งธุรกิจ ซึ่งสมาชิกได้กระทำกับสหกรณ์
 5. การส่งเสริมการศึกษาทางสหกรณ์ สหกรณ์ทั้งปวงควรจัดให้มีการศึกษาสำหรับสมาชิกและเจ้าหน้าที่สหกรณ์รวมทั้งประชาชนทั่วไป ในหลักและวิธีการของสหกรณ์ทั้งทางเศรษฐกิจและประชาธิปไตย
 6. การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ทั้งปวง จะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์แก่บรรดาสมาชิกและชุมชนของสมาชิกมากที่สุด องค์การสหกรณ์ทั้งหลายควรร่วมมือกันอย่างจริงจังกับสหกรณ์อื่นทั้งในระดับชาติ และระดับระหว่างชาติ
- สรุปแนวความคิด หลักในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ในโรงเรียนต้องเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจ ผิดหลักในหลักประชาธิปไตย และเปิดโอกาสให้ทุกคนมาใช้ประโยชน์จากการบริการของสหกรณ์ได้

1.3 ความเป็นมาของกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานทางการศึกษา พ.ศ. 2523 เพื่อให้ นักเรียนทุกคนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) มุ่งปลูกฝังพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะพื้นฐานในการทำงานมีนิสัยรักการทำงาน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เพื่อสนองตอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงได้กำหนดให้ โรงเรียนประถมศึกษาทุกโรงจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามที่ หลักสูตรกำหนดเนื้อหา เกี่ยวกับสหกรณ์ไว้ในหน่วยที่ 5 เรื่องการทำมาหากิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6 และ จัดให้มีโครงการส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์ขึ้นในโรงเรียนประถมศึกษา ให้ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ อุดมการณ์ และวิธีการตลอดจนประโยชน์ของการรวมกลุ่มและสหกรณ์

การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนที่จะให้ประสบผลสำเร็จ และสามารถตอบสนองหลักสูตรได้เป็นอย่างดีนั้น ต้องจัดกิจกรรมสหกรณ์รูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง และประเมินผล การดำเนินงานว่าอยู่ในระดับที่น่าพอใจหรือไม่พอใจ ด้วยการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาอุปสรรค และหาแนวทางแก้ไขพัฒนาให้ดีขึ้นหากอยู่ในระดับที่น่าพอใจโรงเรียนควรยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้นด้วยการเพิ่มสมาชิก ระดมทุน ขยายบริการและพัฒนาไปสู่การจัดกิจกรรม สหกรณ์แบบครบวงจร ดังกล่าวมาแล้วตามหลักและวิธีการสหกรณ์ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองมากที่สุดสอดคล้องและบูรณาการกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ การกิจกรรมสหกรณ์ ควรปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อความก้าวหน้ามันคงสามารถควบคุมตรวจสอบได้ไม่เป็นภาระให้แก่ครูและผู้บริหาร จนเกิดปัญหาอย่างอื่นต่อมา จากการดำเนินงานที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติได้จัดกิจกรรมหลักในการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของโรงเรียนสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอและสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ดังนี้

1. จัดพิมพ์คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมสหกรณ์ ในโรงเรียนประถมศึกษาให้สำนักงานประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และโรงเรียนใช้ในการพัฒนา กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา
2. พิมพ์ภาพพลิควรรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน ให้สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ /กิ่งอำเภอ และโรงเรียนเพื่อนใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน
3. จัดประชุมสัมมนาศึกษานิเทศก์จังหวัด ผู้รับผิดชอบ
4. จัดทำเอกสารรายงานผลการดำเนินโครงการในช่วงแผนการพัฒนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7
5. จัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนให้กับโรงเรียนต้นแบบการจัดกิจกรรมสหกรณ์ แบบครบวงจรทุก อำเภอ ๆ ละ 3 โรงเรียน ๆ ละ 1,000 บาท ตั้งแต่ปี 2534 – 2541 ทุกปี
6. จัดพิมพ์หนังสือสหกรณ์โรงเรียน : สังคมแห่งการเรียนรู้ ให้สำนักงานประถมศึกษาจังหวัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ กลุ่มโรงเรียน

1.4 ความหมายของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน

กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมีความหมายครอบคลุมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสหกรณ์ ซึ่งได้จัดให้มีขึ้นในโรงเรียนทุกรูปแบบ กล่าวคือ อาจเป็นแบบสหกรณ์ที่สมบูรณ์ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์หรือไม่สมบูรณ์ก็ได้ (วรชัย เยาวภาณี. 2521 : 9)

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ในสถานศึกษา พ.ศ. 2521 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2527. : 69) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมสหกรณ์ว่า หมายถึง กิจกรรมตามประเภทต่าง ๆ ของสหกรณ์ เช่น สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ประมง สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์นิคม สหกรณ์บริการและสหกรณ์ออมทรัพย์ ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษาให้มุ่ง ถึง ประโยชน์ทางการศึกษาเป็นสำคัญด้วย

สรุปได้ว่า กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับ สหกรณ์ตามประเภทต่าง ๆ ของสหกรณ์ อาจมีรูปแบบที่สมบูรณ์ตาม พระราชบัญญัติสหกรณ์หรือไม่สมบูรณ์ก็ได้ แต่ให้มุ่งเน้นถึงประโยชน์ ทางการศึกษาเป็นสำคัญ

แต่ในปัจจุบันการจัดสหกรณ์ในโรงเรียนเป็นสิ่งที่ทำได้โดยอาศัยระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา พ.ศ. 2521 ซึ่งในระเบียบดังกล่าวได้เรียก สหกรณ์ที่จัดขึ้นในโรงเรียนว่า “กิจกรรมสหกรณ์” โดยมีลักษณะเป็นสหกรณ์แบบสาธิต ไม่ต้องขอจดทะเบียนเพียงแต่เมื่อดำเนินการจัดตั้งแล้วให้รายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเท่านั้น ส่วนปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 นั้น กรมส่งเสริมสหกรณ์กำลังหาทางแก้ไขเพื่อให้เอื้ออำนวยต่อสถานศึกษาให้ดำเนินการได้คล่องตัวยิ่งขึ้น (มุสดี กุฎอินทร์. 2526 : 322) กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน ที่ได้ดำเนินการในระยะแรก ๆ นั้น ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในระดับมัธยมศึกษาแต่ก็มีโรงเรียนประถมศึกษาจำนวนไม่น้อยที่ได้ จัดกิจกรรมสหกรณ์มานานหลายปี ต่อมาก็เริ่มแพร่หลายในโรงเรียนประถมศึกษาทั่วไป

การสหกรณ์จะมีผลในการพัฒนาประเทศได้ ย่อมต้องอาศัยสมาชิกที่มีความรู้ความเข้าใจมีศรัทธาต่อ อุดมการณ์ของสหกรณ์และมีความเต็มใจที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์ เนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษาเป็นสถาบันที่ให้การศึกษารุ่นพื้นฐานแก่ประชาชนทุกคนตามกฎหมาย ประกอบการที่โรงเรียนประถมศึกษาเป็น หน่วยงานย่อยของรัฐที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด คือ โรงเรียนกระจายไปทั่วถึงระดับหมู่บ้าน โรงเรียนประถมศึกษาจึงเป็นแหล่งสำคัญที่จะเผยแพร่อุดมการณ์ของสหกรณ์แก่ประชาชน

เพื่อให้ประชาชนสามารถที่จะร่วมแรง ร่วมกำลังความคิด และร่วมทุนกันเพื่อประโยชน์ของกลุ่มชนเดียวกัน ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่า โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์ในการพัฒนาชุมชน ดังนั้นการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนจึงมีผลดีทั้งในการให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักเรียนประถมศึกษาและเผยแพร่แนวคิดของสหกรณ์ไปสู่ชุมชนด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526 : 14)

กิจกรรมสหกรณ์จะเจริญก้าวหน้าขึ้น ต้องให้การศึกษาแก่สมาชิกเพื่อให้เข้าใจหลักและวิธีการดำเนินงาน วัตถุประสงค์ หน้าที่ มีความสำนึกในสิทธิและหน้าที่ของตนที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับสหกรณ์และเกิดศรัทธาในอุดมการณ์ การให้การศึกษาแก่นักเรียน ต้องดำเนินการเหมือนกลุ่มประสบการณ์อื่นในหลักสูตร นั่นคือ การฝึกให้ นักเรียนเรียนเป็นกลุ่มช่วยกันคิด ช่วยกันรับผิดชอบ และช่วยกันค้นคว้า อภิปราย แสดงความคิดเห็น ซึ่งนักเรียนจะได้ความรู้ จากวิทยากรภายนอก และศึกษาเพิ่มเติมจากห้องสมุด เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ (2543 : 10) โรงเรียนประถมศึกษาสามารถเลือกดำเนินกิจกรรมสหกรณ์รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งตามสภาพ และ ความพร้อมของแต่ละโรงเรียนได้ส่วนใหญ่โรงเรียน จะดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในการเริ่มต้น จนสามารถพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมสหกรณ์ให้เป็นกิจกรรมสหกรณ์แบบครบวงจร

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้จัดให้มีการพัฒนาสหกรณ์ด้วยการให้การศึกษาขั้นพื้นฐานกับเยาวชนในภาคบังคับ โดยสอนให้เยาวชนได้รู้เรื่องสหกรณ์เบื้องต้น และจัดให้มีกิจกรรมสหกรณ์ ประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้เยาวชนได้ฝึกปฏิบัติจริงจากของจริง ซึ่งคาดว่าจะอีก 10 - 15 ปีข้างหน้ากิจกรรมสหกรณ์ของประเทศไทย จะเจริญก้าวหน้าสมดังเจตนารมณ์ของรัฐบาล

สรุปได้ว่า กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ตามประเภทต่าง ๆ ของการสหกรณ์ อาจมีรูปแบบที่สมบูรณ์ตาม พระราชบัญญัติสหกรณ์หรือไม่สมบูรณ์ก็ได้ แต่ให้มุ่งเน้นถึงประโยชน์ ทางการศึกษาเป็นสำคัญ

1.5 ประวัติโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2530 ในระยะแรกให้ดำเนินการในเขตชนบทพื้นที่ยากจนใน 38 จังหวัด โดยมีกรมสามัญศึกษา และกรมการศึกษานอกโรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการจนถึงปีการศึกษา 2532 ซึ่งผลการดำเนินงาน ปรากฏว่าในช่วงปีการศึกษา 2530-2532 มีนักเรียนเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 28.50 , 31.20 และ 37.70 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามลำดับ และมีอัตราการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาพรวมร้อยละ 50.89

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้พยายามแสวงหายุทธศาสตร์ที่สำคัญในการยกระดับการศึกษาให้เด็กไทยได้เรียนจนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างรวดเร็วและทันกับความต้องการโดยระดับสรรพกำลังให้โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่กระจายอยู่ทั่วทุกพื้นที่ทั่วประเทศ นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษานอกจากจะเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐบาลแล้วยังลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองนักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนหนึ่งที่ได้มีโอกาสเรียนต่อในโรงเรียนเดิมด้วย

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ดังกล่าวแล้ว จึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2533 และคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวง

ศึกษาธิการเสนอ คือ ให้ง่ายการศึกษาภาคบังคับออกไปจากเดิมอีก 3 ปี โดยการประกาศในท้องที่ที่มีความพร้อมเป็นปี ๆ ไปและให้มีการแก้ไขแผนการศึกษาแห่งชาติและพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ในระหว่างดำเนินการแก้ไขแผนการศึกษาแห่งชาติ และพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติดำเนินโครงการนำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับ โดยในระยะเริ่มแรกได้ดำเนินการในโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 72 จังหวัดทั่วประเทศ จังหวัดละ 1-3 โรงเรียน รวม 119 โรงเรียนกระจายอยู่ใน 119 ตำบล 115 อำเภอ การจัดการเรียนการสอนใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2512 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งเป็นหลักสูตรฉบับที่ใช้อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไป แต่จัดให้อ่อนอานวยต่อการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนกล่าวคือ ให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาเรียนได้ตามความถนัด และความสนใจโดยแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 เน้นวิชาการ รูปแบบที่ 2 เน้นวิชาชีพ และในการเรียนใน 2 รูปแบบนี้สามารถถ่ายโอนและเปลี่ยนแปลงสายการเรียนกันได้นอกจากนั้นเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนเข้าเรียนมากขึ้น ได้มีการยกเว้นเงินค่าบำรุงการศึกษาแจกอุปกรณ์การเรียน แจกเครื่องแบบนักเรียนคนละ 2 ชุด/ปี รวมทั้งจัดบริการอาหารกลางวันให้อีกด้วย

การดำเนินการมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 จนถึงปีการศึกษา 2544 รวม 12 ปีมีนักเรียนที่เรียนจบการศึกษาชั้นสูงสุดออกไปแล้ว 10 รุ่น นโยบายของรัฐบาลเรื่องการขยายการศึกษาภาคบังคับจาก 6 ปี เป็น 9 ปี เฉพาะในท้องที่ที่มีความพร้อม กำลังเปลี่ยนเป็นการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี สำหรับเด็กไทยทุกคนที่มีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหกตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ซึ่งจะมีผลบังคับใช้โดยสมบูรณ์ในปี พ.ศ. 2545

1.6 วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

เพื่อส่งเสริมความรู้และทักษะ ในการเรียนรู้ระบบสหกรณ์ โดยวิธีปฏิบัติจริง

เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยโดยอาศัยวิธีการของสหกรณ์

เพื่อส่งเสริมฐานนะทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก โดยวิธีการจัดกิจกรรมสหกรณ์

เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกิจกรรมสหกรณ์ของสถานศึกษาต่าง ๆ และสถาบันที่ เกี่ยวกับการสหกรณ์ในอันที่จะเกื้อกูลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531 : 19) ได้กล่าวไว้ในหนังสือการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ถึงวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อเสนอรูปแบบ การจัดกิจกรรมสหกรณ์ที่เหมาะสม
2. เพื่อให้โรงเรียนสามารถปฏิบัติ ตามขั้นตอน การดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์ได้
3. เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียน ครูและนักเรียนสามารถปฏิบัติตามบทบาทในการเข้าร่วม ในการเข้าร่วมกิจกรรมสหกรณ์ที่กำหนดให้ได้

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม สหกรณ์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง เพื่อนำหลักของการจัดกิจกรรมสหกรณ์มาใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคม

1.7 ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา

1. นักเรียนประถมศึกษามีความรู้ความเข้าใจหลักสหกรณ์ เพื่อเป็นพื้นฐานในการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
2. นักเรียนประถมศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในการปฏิบัติจริง จะช่วยเพิ่มพูนความสามารถในการค้าขาย และธุรกิจให้แก่นักเรียน
3. นักเรียนประถมศึกษาได้พัฒนาลักษณะนิสัย โดยรู้จักพึ่งตนเอง ซื่อสัตย์และร่วมแรงร่วมใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นการตอบสนองต่อจุดหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
4. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้นำไปใช้ร่วมกับกิจกรรมอื่นในแผนงานกิจการนักเรียนได้ดีขึ้น เช่น กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน กิจกรรมการจัดอาหารกลางวัน
5. การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน เป็นการเผยแพร่แนวคิดของสหกรณ์ไปสู่ชุมชน

1.8 หลักการในการจัดรูปแบบของกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน

รูปแบบของกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมีอยู่ 3 รูปแบบ คือ (ฉลาด เสริมปัญญา. 2526 : 21)

1. กิจกรรมสหกรณ์แบบครูเป็นผู้นำ ครูเป็นผู้ดำเนินการเองโดยทางโรงเรียนเป็นผู้แต่งตั้งนักเรียนเป็นสมาชิก การจัดในรูปแบบนี้มีส่วนดีที่กิจกรรมมันคงดี ความบกพร่องอาจมีน้อย แต่นักเรียนมีส่วนร่วมน้อย และที่สำคัญคือ มิได้เป็นรูปแบบสหกรณ์ที่ถูกต้อง
2. กิจกรรมสหกรณ์แบบสมบูรณ์ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ กิจกรรมสหกรณ์แบบนี้มีข้อดีนอกเหนือจากข้อ 1 คือ เป็นแบบอย่างของสหกรณ์ที่ถูกต้อง แต่นักเรียนเป็นเพียงสมาชิกสมทบการมีส่วนร่วมในกิจกรรมน้อย เท่าที่สามารถจะทำได้ก็อาจเป็นพนักงานขาย หรืออื่น ๆ ในลักษณะที่มีได้ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ และตัดสินใจด้วย
3. กิจกรรมสหกรณ์แบบยุวสหกรณ์ เป็นรูปแบบที่ดำเนินการเหมือนสหกรณ์ที่สมบูรณ์แบบแต่สมาชิกเป็นนักเรียน และนักเรียนเป็นผู้ดำเนินการเอง ครูเป็นเพียงที่ปรึกษาและช่วยเหลือ ครูเป็นสมาชิก สมทบกิจกรรม สหกรณ์แบบนี้มุ่งฝึกให้นักเรียนได้ร่วมปฏิบัติเกี่ยวกับกิจกรรมสหกรณ์ทุกประการในรูปแบบสหกรณ์ที่สมบูรณ์ แต่มีครูเป็นพี่เลี้ยงจึงมีข้อดีในแง่การฝึกฝนให้นักเรียนเกิดความพร้อมที่จะเป็นสมาชิกสหกรณ์ที่ดีต่อไป ตรงตามวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนที่แท้จริง

1.9 โครงสร้างกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน

วรชัย เยาวภาณี(2521 : 13) ได้เสนอโครงสร้างกิจกรรมในโรงเรียน โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 2 ด้านคือ

1. กิจกรรมทางด้านธุรกิจ กิจกรรมด้านนี้ได้แก่ การซื้อ การขาย การบัญชี และการเงิน การควบคุมคลังสินค้า การควบคุมการผลิต การบริการต่าง ๆ เช่น อาหารกลางวัน การทำหน้าที่เป็นสื่อหรือตัวแทน การจำหน่ายสินค้าหรือผลิตผลทางหัตถกรรม การเกษตรของสมาชิก เป็นต้น สหกรณ์ควรจะได้ประสานงานกับหน่วยงานอื่น เพื่อผลิตสินค้าตามที่สหกรณ์ต้องการ

2. กิจกรรมทางด้านการศึกษา ได้แก่

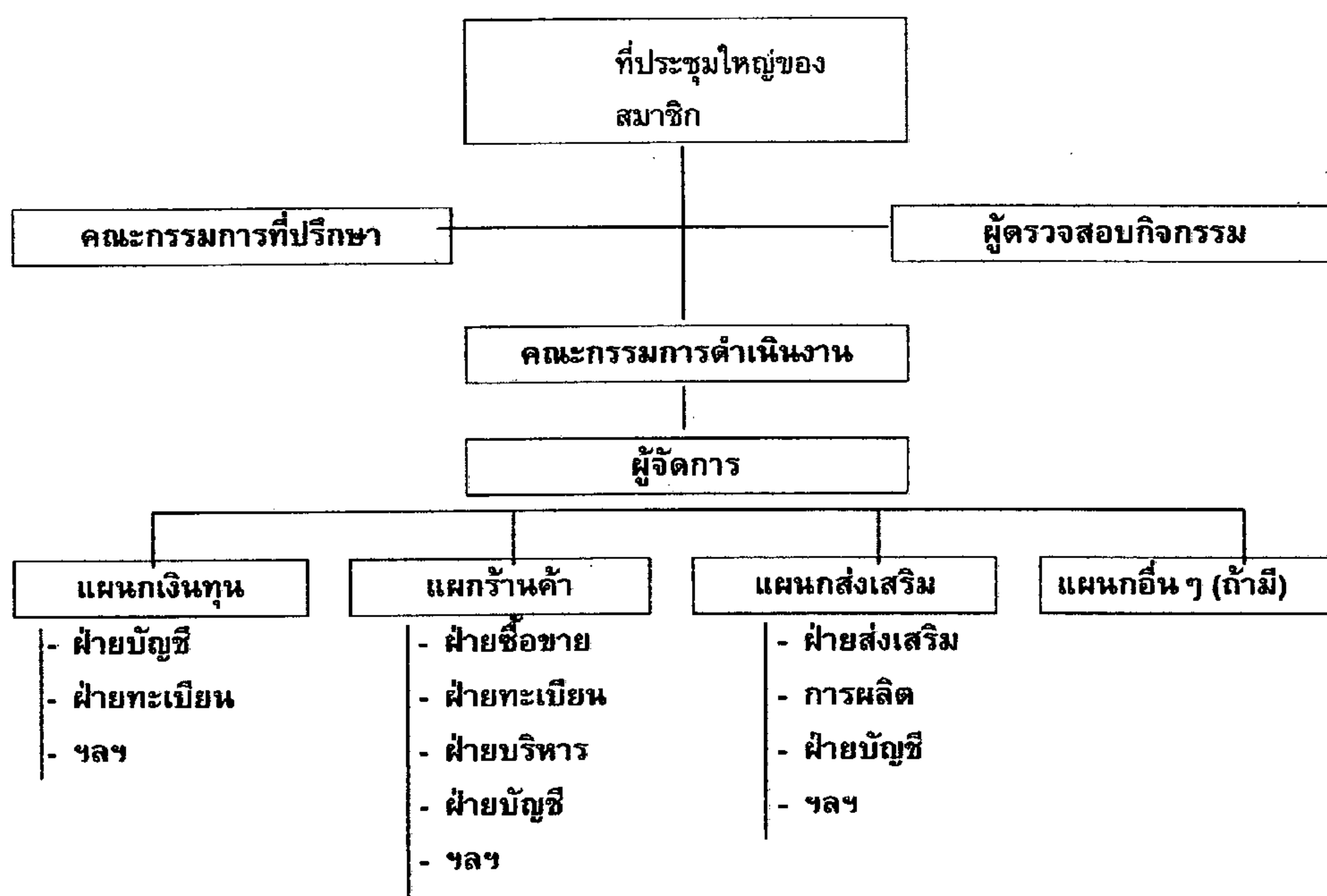
2.1 การเรียนการสอนในหลักสูตร เช่น การสอนวิชาสหกรณ์ การสอนวิชาต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมสหกรณ์ โดยเน้นการฝึกปฏิบัติ การเป็นสมาชิกสหกรณ์ที่ดี โดยใช้ สหกรณ์โรงเรียนเป็น

หน่วยฝึกปฏิบัติหรือตัวอย่าง อุปนิสัยที่จำเป็น ได้แก่ ความรู้และเจตคติที่ดีต่อ สหกรณ์ การประหยัด
ลักษณะผู้ประกอบการ การเป็นประชาธิปไตย เป็นต้น

2.2 กิจกรรมการศึกษานอกชั้นเรียน ควรจัดให้มีเพื่อส่งเสริมความรู้ทางสหกรณ์ เช่น การ
สอนวิชาชีพเป็นพิเศษ การทัศนศึกษาเกี่ยวกับสหกรณ์ การส่งนักเรียนไปฝึกงานที่สหกรณ์อื่น

2.3 กิจกรรมทางด้านการเผยแพร่ ได้แก่ การเผยแพร่ความรู้ทางสหกรณ์แก่ชุมชน การ
บริการ ชุมชน การออกข่าวสารการสหกรณ์ เป็นต้น

ส่วนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถม
ศึกษา แห่งชาติ. 2530 : 2) ได้เสนอโครงการการบริหารกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน ที่สามารถทำให้นัก
เรียนบรรลุผลถึงหลักการและอุดมการณ์สหกรณ์ คือ การส่งเสริมให้นักเรียนจัดกิจกรรมในลักษณะครบวงจร
มีดังนี้

ภาพประกอบ 1 โครงสร้างการบริหารกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน

สมาชิกสหกรณ์

สมาชิกสหกรณ์ ได้แก่ นักเรียน ครู และเจ้าหน้าที่อื่นในสถานศึกษาที่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อของผู้เป็นสมาชิกของสหกรณ์ และได้ชำระค่าหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์ ทั้งหมดมีหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหาร สหกรณ์ ดังนี้

1. เข้าร่วมประชุมกลุ่ม และประชุมใหญ่ด้วยตนเองทุกครั้ง
2. เลือกตั้งประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม และกรรมการดำเนินการเพื่อให้ได้คนดีมีความสามารถเข้าไปบริหารงาน
3. ลงทุน คือหุ้นและฝากเงินเพื่อเพิ่มทุนให้แก่สหกรณ์
4. อุดหนุนหรือทำธุรกิจกับสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ
5. ต้องหมั่นศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบต่าง ๆ ของสหกรณ์เพื่อช่วยแก้ไขปรับปรุงสหกรณ์ให้ก้าวหน้า
6. แนะนำชี้แจงให้ผู้อื่นเข้าใจเกี่ยวกับการงานสหกรณ์
7. ร่วมมือทุกทางเพื่อให้เกิดความเจริญแก่สหกรณ์
8. ยอมรับ ถิ่นใช้ หรือแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับสหกรณ์ที่ประชุมใหญ่รวมทั้งเสนอข้อคิดเห็นและลงมติในที่ประชุมใหญ่
9. เข้าชื่อกันให้มีการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ เมื่อเห็นว่ามีเรื่องจำเป็น (ต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้า หรือไม่น้อยกว่า 50 คน) หรือผู้แทนสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่า 25 คน เป็นต้น

คณะกรรมการดำเนินการ

คือ นักเรียนได้รับเลือกจากที่ประชุมใหญ่ จำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน และไม่เกิน 25 คน โดยสมาชิก ให้ความไว้วางใจให้ควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์แทนตน มีหน้าที่ดังนี้

1. ดำเนินการในเรื่องรับสมาชิก และสมาชิกออกจากสหกรณ์
2. ควบคุมการดำเนินงานของสหกรณ์
3. กำหนดนโยบายการดำเนินงานของสหกรณ์
4. ดำเนินการเรื่องการจ้างและเลิกจ้างพนักงานสหกรณ์
5. จัดให้มีการตรวจสอบหลักฐานทางบัญชีและการเงิน
6. พิจารณางบรายจ่ายของสหกรณ์ แล้วนำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่เพื่อขออนุมัติ
7. กำหนดระเบียบต่าง ๆ ของสหกรณ์
8. จัดทำงบดุลเพื่อให้ผู้ตรวจสอบบัญชีตรวจสอบ กับจัดทำรายงานประจำปีเพื่อเสนอที่ประชุมใหญ่ในคราวที่เสนองบดุล
9. พิจารณาเรื่องการฝาก หรือวงเงินทุนของสหกรณ์
10. วิเคราะห์และปฏิบัติตามคำสั่ง หรือคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจสอบสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี พนักงาน เจ้าหน้าที่ ซึ่งนายทะเบียนมอบหมาย หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริม สหกรณ์แนะนำ
11. ปกป้องรักษาหรือดำเนินคดีเกี่ยวกับกิจกรรมสหกรณ์

ผู้จัดการ

คือ นักเรียนที่ได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการดำเนินการ จะต้องรับผิดชอบในการบริหารงานให้บรรลุ เป้าหมาย จึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวางแผน การบริหารงานบุคคล ประสานงาน และการควบคุมงาน เป็นต้น มีหน้าที่ดังนี้

1. ศึกษาและเสนอแนะคณะกรรมการเกี่ยวกับการวางนโยบาย ปฏิบัติตามนโยบายที่วางไว้
2. ปฏิบัติหน้าที่ในการให้บริการประจำวัน และรับผิดชอบเรื่องการเงินและการบัญชี
3. รักษาผลประโยชน์ของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์
4. ส่งเสริมให้สมาชิกใช้บริการของสหกรณ์
5. จัดให้มีการสัมพันธ์ระหว่างสหกรณ์กับสหกรณ์ และกับบุคคลภายนอก
6. รายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
7. ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแผนกต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการที่ปรึกษา

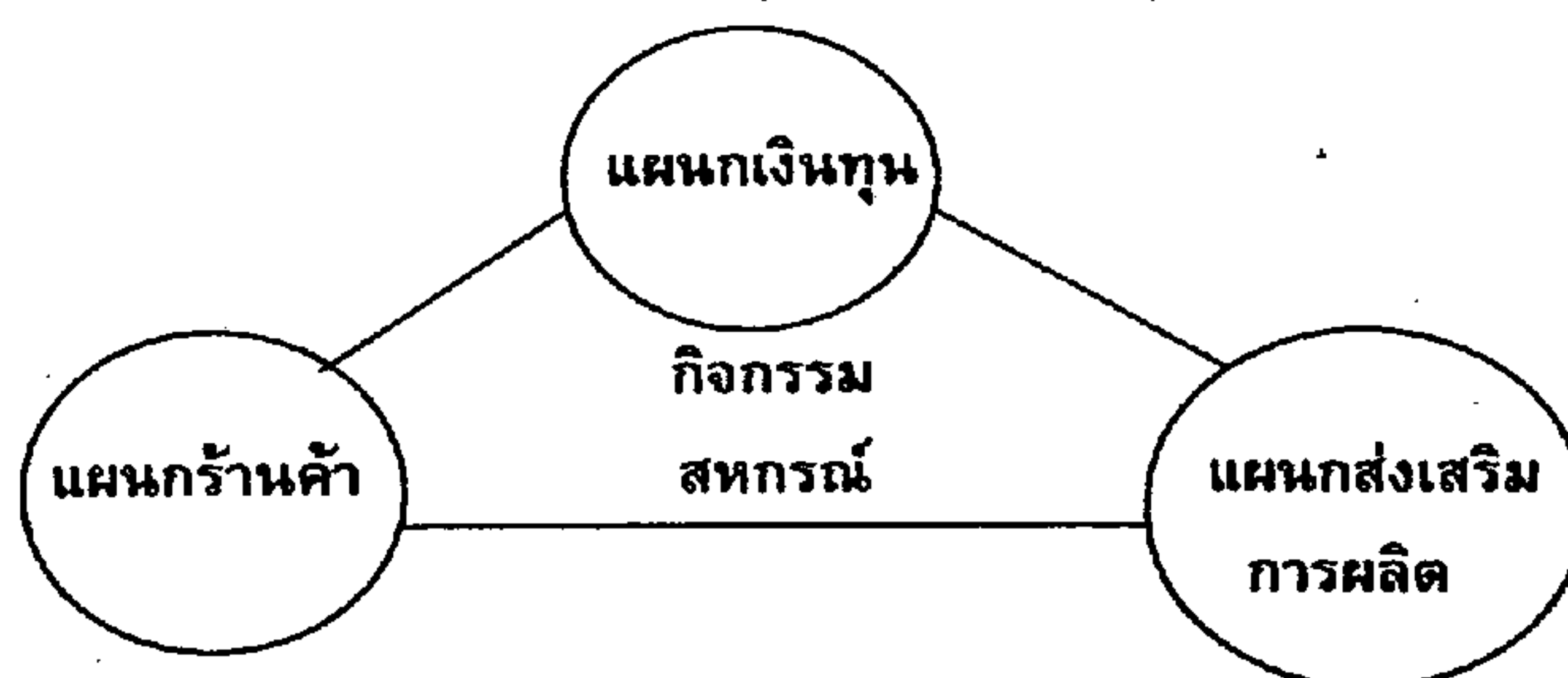
คือ หัวหน้าสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้รับผิดชอบเรื่องการเงินของโรงเรียน และครูผู้สอนที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและเสนอแนะแก่สมาชิก คณะกรรมการดำเนินการผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่ทุกแผนก

ผู้ตรวจสอบกิจการ

คือ ครูและนักเรียนจำนวนหนึ่ง (ครู 1 – 2 คน นักเรียน 1 – 2 คน) ที่ได้รับการเลือกจากที่ประชุมใหญ่ให้ตรวจสอบกิจการทั้งปวงของกิจกรรมสหกรณ์ แล้วเสนอผลการตรวจสอบต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการในคราวประชุมประจำเดือน แล้วเสนอผลการตรวจสอบประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่สามัญของสมาชิก สหกรณ์

แนวทางการปฏิบัติงานของแผนกต่าง ๆ

การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนนั้น ต้องจัดให้สัมพันธ์กันทั้ง 3 แผนก คือ แผนกเงินทุน แผนกร้านค้า และแผนกส่งเสริมการผลิต ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 2 แสดงการปฏิบัติงานของแผนกต่าง ๆ

แผนกเงินทุน มีหน้าที่

1. จัดให้มีการออมทรัพย์
2. พิจารณาให้สินเชื่อแก่แผนกส่งเสริมการผลิต แผนกร้านค้า
3. ให้ความรู้ ข่าวสาร และข้อมูลแก่สมาชิกสหกรณ์ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการการเงินและอื่น ๆ

แผนกร้านค้า มีหน้าที่

1. จัดหาสินค้าตามที่สมาชิกต้องการมาจำหน่ายให้แก่สมาชิก
2. รับซื้อผลผลิตของสมาชิกไปจำหน่าย
3. ให้ความรู้ ข่าวสาร และข้อมูลแก่สมาชิกในเรื่องเกี่ยวกับการซื้อขายดูแลการค้า ดูแลการชำระเงินทุนสำรอง การบัญชีและอื่น ๆ

แผนกส่งเสริมการผลิต มีหน้าที่

1. ส่งเสริมให้สมาชิกทำการผลิตเพื่อหารายได้โดยวิธีการฝึกปฏิบัติจริงจากกิจกรรมในกลุ่มการทำงาน พื้นฐานอาชีพ กลุ่มประสบการณ์พิเศษ (งานเลือก) เช่น การเลี้ยงสัตว์ การเกษตร และงานประดิษฐ์ เป็นต้น
2. ให้ความรู้ ข่าวสารและข้อมูลแก่สมาชิกสหกรณ์ในเรื่องเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ การเพาะปลูก การบำรุงดินการเพิ่มผลผลิต และการถนอมอาหาร เป็นต้น

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ ร้านค้าในโรงเรียน

2.1 ความหมายของความคิดเห็น

ในแง่ความหมายมีผู้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้หลายท่าน ดังนี้

นิศา สุวรรณประเทศ (2523 : 15) ได้ให้ความหมาย ความคิดเห็น โดยสรุปไว้ว่า เป็นการแสดงออกทางด้านทัศนคติอย่างหนึ่ง แต่การแสดงความคิดเห็นนั้นมักจะมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบและเป็นส่วนที่พร้อมที่จะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก

เรืองเวทย์ แสงรัตน (2522 : 14) ได้ให้ความหมาย ความคิดเห็น โดยสรุปไว้ว่า เป็นส่วนหนึ่งของ ทัศนคติ เราสามารถจะแยกความคิดเห็นและทัศนคติออกจากกันได้เพราะทัศนคติและความคิดเห็นมีลักษณะ คล้าย ๆ กัน แต่ลักษณะความคิดเห็นจะไม่ลึกซึ้งเหมือนกับทัศนคติ

นันทาริ. (สุนทร วัชไพบูลย์ 2521 : 8 ; อ้างอิงจาก Nunnally. 1959 : 285) ทั้งความคิดเห็นและทัศนคตินั้นเป็นเรื่องการแสดงออกของแต่ละบุคคลต่อประชาชนทั่วไป ต่อชนบทธรรมเนียมประเพณี และ การแสดงออกทางความคิดในโลกที่เกี่ยวกับตัวเขา นอกจากนี้ นันแนลลี ได้พยายามที่จะแยกความหมายของ “ทัศนคติ” และ “ความคิดเห็น” โดยกล่าวว่า ความคิดเห็นจะใช้ในเรื่องเกี่ยวกับการลงความเห็นและความรู้ ในขณะที่ทัศนคตินั้นจะใช้กันมากในเรื่องที่เกี่ยวกับความรู้สึกและความเข้าใจและเขายังกล่าวว่า เราจะใช้คำว่าความคิดเห็นมากกว่าคำว่าทัศนคติ อย่างไรก็ตามทั้งความคิดเห็นและทัศนคติต่างก็มีความสัมพันธ์กันมาก

ฮ็อบบี้ การเห็นปี และวีกาไฟน์. (อัครฤทธิ์ หอมประเสริฐ 2543 : 25 ; อ้างอิงจาก Hornby, Gatenby and Wakefield. 1968 : 682) ได้กล่าวถึงความคิดเห็นว่า คือความเชื่อหรือการลงความเห็น ที่ไม่ได้เป็นความรู้สึกอันแท้จริง คือ ความเห็นในบางอย่างที่อาจเป็นจริงได้

มอร์แกนและคิง (Morgan and King. 1971 : 750) กล่าวว่า ความคิดเห็นคือ การยอมรับในคำพูดที่เกิดขึ้นโดยทัศนคติ

เบสท์ (Best. 1977 : 169) ได้ให้คำจำกัดความของความคิดเห็นไว้อย่างสั้น ๆ และง่าย ๆ ว่า ความคิดเห็นคือการแสดงออกทางด้านความเชื่อและความรู้สึกของแต่ละบุคคลโดยการพูด

พจนานุกรมทางการศึกษา (Good. 1951 : 113) ให้คำจำกัดความว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ การตัดสินใจ ความรู้สึกประทับใจที่ไม่ได้มาจากการพิสูจน์ หรือ ชั่งน้ำหนักกว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่

จากความหมายที่มีผู้ให้ไว้มากมายผู้วิจัยขอสรุปว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้าน ความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยการพูดหรือการเขียนโดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อม ซึ่งการแสดงความคิดเห็นนี้อาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่น ๆ ก็ได้

วิธีวัดจากความคิดเห็น

ในการวัดความคิดเห็นของบุคคลสามารถกระทำได้หลายวิธี วิธีที่ใช้กันโดยทั่วไป คือ การตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ แต่มอร์แกนและคิง (Morgan and King. 1971 : 516) เสนอแนะว่า การที่จะให้ใครออกความคิดเห็นความถามถามกันต่อหน้าดีกว่าที่จะให้เขามาอ่านข้อความหรือข้อเขียน ซึ่งเท่ากับแสดงว่าทั้งสองคนเห็นว่าการสัมภาษณ์ หรือ สอบถามจะดีกว่าการตอบแบบสอบถาม เพราะ การตอบ แบบสอบถามนั้นจะทำให้ ผู้แสดงความคิดเห็นไม่ยากแสดงความคิดเห็นได้

เบสท์ (Best. 1977 : 77) ได้เสนอแนะว่า วิธีที่ง่ายที่สุดในการที่จะบอกถึงความคิดเห็นก็คือ การแสดงให้เห็นของจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อความ เพราะจะทำให้เห็นว่าความคิดเห็นของบุคลากรและ นักศึกษาต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในสถานศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดวิธีการวัดโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวัด

2.2 ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 : 7) การส่งเสริมการศึกษาอบรมทางสหกรณ์เนื่องจากการรวมตัวเพื่อให้เกิดกำลัง สมาชิกจะต้องมีระเบียบ มีความรู้ มีความเข้าใจ ในอุดมการณ์ หลักการวิธีการสหกรณ์ อย่างเดียวกันการที่จะให้บุคคลทั่วไปศรัทธา และสมัครเข้าเป็นสมาชิกรู้ จำเป็นต้องชี้แจงให้ความรู้ ความเข้าใจ และยอมรับว่าหลักการและวิธีการสหกรณ์จะสามารถช่วยแก้ปัญหาความเดือดร้อนของเขาได้ สหกรณ์ต้องส่งเสริมในด้านการศึกษาศึกษาอบรมทางสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 29) อ้างอิงจากหนังสือ การจัดกิจกรรม การเรียน การสอน กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน ประถมศึกษา

การจัดเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์เป็นสิ่ง ที่จะช่วยให้หลักการสหกรณ์แพร่หลายการสหกรณ์ จะก้าวหน้าไปได้ด้วยดีก็ต่อเมื่อประชาชนมีความรู้ความเข้าใจหลักการสหกรณ์ และมีเจตคติที่ดีต่อการดำเนินงานสหกรณ์ วิธีการเผยแพร่ความรู้เรื่องสหกรณ์นั้นอาจจัดกิจกรรมได้ดังนี้

1. จัดวิทยากรบรรยายให้ความรู้ในเรื่องการสหกรณ์ การจัดตั้งสหกรณ์และการดำเนินงานสหกรณ์ โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ เช่น สหกรณ์จังหวัด สหกรณ์อำเภอ ผู้จัดการ หรือกรรมการของสหกรณ์แห่งใดแห่งหนึ่งมาบรรยายที่โรงเรียน และเชิญให้ผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมาฟังด้วย นอกจากนี้ อาจจัดในรูปอภิปราย หรือการสนทนา สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสหกรณ์ด้วยก็ได้

2. จัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ความรู้ โดยไปจัดที่แหล่งชุมชนเช่น ที่ว่าการอำเภอที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านหรือที่โรงเรียนสิ่งที่นำไปจัดนิทรรศการอาจเป็นเอกสารที่ขอมาจากหน่วยราชการแผนภูมิหุ่นจำลอง สมุดภาพ หรือนำเอาผลงานของกิจกรรมสหกรณ์ที่โรงเรียนไปแสดงสการจัดนิทรรศการเป็นวิธีการที่จะทำให้คนเกิดความสนใจในการสหกรณ์และต้องการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมต่อไป

3. พานักเรียนไปทัศนศึกษา โดยเชิญชวนให้ผู้ปกครองไปร่วมด้วย เช่น ไปดูกิจการของร้านสหกรณ์ และไปดูสหกรณ์การเกษตรในท้องถิ่นอื่น หรือไปดูการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนอื่นที่จัดได้ดี การไปทัศนศึกษาจะทำให้ได้แนวคิดในการปฏิบัติงาน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับหน่วยงานในท้องถิ่นอื่น และนำความรู้ที่ได้มาปรับปรุงงานที่ทำอยู่ต่อไป

4. จัดกิจกรรมเพื่อโฆษณาเชิญชวนให้คนเข้าใจและได้ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ เช่น ติดคำขวัญเกี่ยวกับการสหกรณ์ในที่ซึ่งคนทั่วไปจะเห็นได้ง่าย จัดประกวดคำขวัญเกี่ยวกับการสหกรณ์ ให้นักเรียนแต่งคำขวัญหรือคำประพันธ์ประกวด จัดประกวดภาพเขียนหรือโปสเตอร์เชิญชวนให้ประชาชนในท้องถิ่นแต่งเพลงเกี่ยวกับการสหกรณ์ เป็นต้น

5. ติดต่อขอยืมภาพยนตร์และภาพนิ่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น จากกรมส่งเสริมสหกรณ์มาเผยแพร่ให้นักเรียน ผู้ปกครอง และประชาชนในชุมชน

6. จัดการแสดงละคร เช่น ให้นักเรียนแสดงเกี่ยวกับปัญหาของท้องถิ่น วิธีแก้ปัญหาการจัดตั้งสหกรณ์ ขั้นตอนการดำเนินงาน เป็นต้น

7. จัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนเป็นตัวอย่างให้แก่ประชาชนในชุมชนโดยให้นักเรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมมากที่สุด

จากวิธีการดังกล่าวทำให้ครูมีโอกาสสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับชุมชนและมีความเป็นกันเองกับคนในชุมชนจะช่วยให้ได้รู้ปัญหาของชุมชนนั้น ๆ ทำให้สามารถเสนอแนะวิธีแก้ไขโดยอาศัยการสหกรณ์เป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชนให้ก้าวหน้าอีกด้วย

สุนทร รัชชไพบุญย์ (2531 : 6) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของบุคลากรและนักศึกษา ต่อ กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในวิทยาลัยเกษตรกรรมสังกัดกรมอาชีวศึกษา กล่าวว่า กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า หมายถึง การดำเนินธุรกิจร้านค้าซึ่งดำเนินการตามปณโฑโครงการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความรู้และทักษะเกี่ยวกับวิธีการสหกรณ์แก่สมาชิก โดยการปฏิบัติจริง และเพื่อส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิกและบุคคลอื่นในชุมชนการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้แก่นักเรียนและชุมชน การจัดเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์เป็นสิ่งที่ช่วยให้หลักการสหกรณ์แพร่หลาย การสหกรณ์จะก้าวหน้าไปด้วยดีก็ต่อเมื่อประชาชนมีความรู้ความเข้าใจหลักการสหกรณ์และมี เจตคติที่ดีต่อการดำเนินงานสหกรณ์ วิธีการเผยแพร่ความรู้เรื่องการสหกรณ์นั้น อาจจัดกิจกรรมได้ดังนี้

1. จัดวิทยากรบรรยายให้ความรู้ในเรื่องการสหกรณ์ การจัดตั้งสหกรณ์ และการดำเนินงานสหกรณ์ โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ เช่น สหกรณ์จังหวัด สหกรณ์อำเภอ ผู้จัดการ หรือกรรมการของสหกรณ์แห่งใดแห่งหนึ่งมาบรรยายที่โรงเรียน และเชิญให้ผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมาฟังด้วย นอกจากนี้ อาจจัดในรูปการอภิปราย หรือการสนทนา สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสหกรณ์ด้วยก็ได้

2. จัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ความรู้ โดยไปจัดที่แหล่งชุมชน เช่น ที่ว่าการอำเภอ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน หรือที่โรงเรียน สิ่งที่น่าไปจัดนิทรรศการอาจเป็นเอกสารที่ขอมาจากหน่วยราชการ แผนภูมิ หุ่นจำลอง สมุดภาพ หรือนำเอาผลงานของกิจกรรมสหกรณ์ที่โรงเรียนไปแสดง การจัดนิทรรศการเป็นวิธีการที่จะทำให้คนเกิดความสนใจในการสหกรณ์และต้องการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมต่อไป

3. พานักเรียนไปทัศนศึกษา โดยเชิญชวนให้ผู้ปกครองไปร่วมด้วย เช่น ไปดูกิจการของร้านสหกรณ์ และไปดูสหกรณ์การเกษตรในท้องถิ่นอื่น หรือไปดูการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ในโรงเรียนอื่นที่จัดได้ดี การไปทัศนศึกษาจะทำให้ได้แนวคิดในการปฏิบัติงาน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับหน่วยงานในท้องถิ่นอื่น และนำความรู้ที่ได้มาปรับปรุงงานที่ทำอยู่ต่อไป

4. จัดกิจกรรมเพื่อโฆษณาเชิญชวนให้คนเข้าใจและได้ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ เช่น ติดคำขวัญเกี่ยวกับสหกรณ์ในที่ซึ่งคนทั่วไปจะเห็นได้ง่าย จัดประกวดคำขวัญเกี่ยวกับการสหกรณ์ให้นักเรียน แต่งคำขวัญหรือคำประพันธ์ประกวด จัดประกวดภาพเขียนหรือโปสเตอร์ เชิญชวนให้ประชาชนในท้องถิ่นแต่งเพลงเกี่ยวกับการสหกรณ์ เป็นต้น

5. ติดต่อขอพิมพ์ภาพยนต์และภาพนิ่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น จากกรมส่งเสริมสหกรณ์มาเผยแพร่ให้นักเรียน ผู้ปกครอง และประชาชนในชุมชน

6. จัดการแสดงละคร เช่น ให้นักเรียนแสดงเกี่ยวกับปัญหาของท้องถิ่น วิธีแก้ปัญหา การจัดตั้งสหกรณ์ ขั้นตอนการดำเนินงาน เป็นต้น

7. จัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนเป็นตัวอย่างให้แก่ประชาชนในชุมชน โดยให้นักเรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมมากที่สุด

จากวิธีการดังกล่าว ทำให้ครูมีโอกาสสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับชุมชนและมีความเป็นกันเองกับคนในชุมชน จะช่วยให้ได้รู้ปัญหาของชุมชนนั้น ๆ ทำให้สามารถเสนอแนะวิธีแก้ไขโดยอาศัยการสหกรณ์เป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชนให้ก้าวหน้าอีกด้วย

จากแนวความคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า การส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้าให้กับสมาชิกสหกรณ์เพื่อให้เข้าใจหลักและวิธีการดำเนินงาน รัฐบาลที่ให้ความสำคัญในสิทธิและหน้าที่ของตนที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับ สหกรณ์ และ เกิดศรัทธาในอุดมการณ์ การให้การศึกษาส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า ต้องฝึกนักเรียน เป็นกลุ่มช่วยกันคิด ช่วยกันรับผิดชอบ ช่วยกันค้นคว้า อภิปราย แสดงความคิดเห็นและลงมือฝึกปฏิบัติจริง จะช่วยกัน รับผิดชอบ ช่วยเพิ่มพูน ความสามารถ ให้กับสมาชิกสหกรณ์ร้านค้า

2.3 ความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรต่อต้านการดำเนินการและการบริการสหกรณ์ร้านค้า

การจัดตั้งกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน เป็นกิจกรรมที่จะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้หลักการและวิธีการของ สหกรณ์ จากการปฏิบัติจริง ซึ่งโรงเรียนควรดำเนินการจัดให้มีขึ้น เพื่อเป็นหน่วยฝึกปฏิบัติจริงของนักเรียนนั้น มีขั้นตอนในการดำเนินการหลายแนวทาง จากการประมวลแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ในสถานศึกษาของกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา (2521 : 2 - 6) วรชัย เยาวภาณี (2521 : 10 - 11) ประภาพรรณ เอี้ยวสุภาสิต และเดโช บุญยภักดิ์ (2528 : 872 - 874) สามารถสรุปได้เป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนเตรียมการจัดตั้ง ขั้นตอนดำเนินการจัดตั้ง ขั้นตอนติดตาม และประเมินผล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขั้นตอนเตรียมการจัดตั้ง

เมื่อทางโรงเรียนมองเห็นความสำคัญ และความจำเป็นในการจัดตั้งกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน ก่อนที่จะดำเนินการจัดตั้งควรมีการเตรียมการดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษางานโดยผู้บริหาร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรจะต้องศึกษาเกี่ยวกับ ระเบียบข้อบังคับ หลักและวิธีการสหกรณ์ให้เข้าใจเป็นอย่างดี ควรตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่งขึ้นมาประกอบด้วย ครู อาจารย์ในโรงเรียน หรือบุคลากรอื่นที่เห็นว่าจำเป็น เป็นคณะกรรมการโครงการ กิจกรรมสหกรณ์ ทำหน้าที่วางแผนในการเตรียมการให้มีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน

1.2 ผลักดันให้นักเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องได้เกิดความสนใจ เข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของหลักการสหกรณ์ มีความต้องการให้มีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ขึ้น อาจกระทำโดยการจัดให้มีการบรรยาย การจัดนิทรรศการ การพาไปชมสหกรณ์ของท้องถิ่น การเผยแพร่ทางเอกสาร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการโฆษณาชักชวน เป็นต้น

1.3 ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ ได้แก่ การสำรวจข้อมูลและสภาพแวดล้อมของ โรงเรียน และชุมชน เช่น

ก. บุคลากรที่จะดำเนินงาน อาจประกอบด้วย คณะครู ภารโรง ผู้ปกครอง กรรมการศึกษาและ นักเรียนเกี่ยวกับความต้องการหรือความคิดเห็นว่ามีอย่างไร

ข. ทุนหรืองบประมาณในการดำเนินงาน เช่น เงินงบประมาณ เงินที่มีผู้บริจาค เงินมูลนิธิต่าง ๆ เงินจากหน่วยงานที่มีใช้ของรัฐ โรงเรียนหาทุนเองหรือทุนจากการซื้อหุ้นของสมาชิกเหล่านี้ เป็นต้น

ค. วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ที่จำเป็น เช่น ตู้ โต๊ะ สมุดบัญชีต่าง ๆ ฯลฯ

ง. สถานที่ที่จะจัดทำกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน

จ. จำนวนนักเรียนที่จะเข้าเป็นสมาชิก

ฉ. ความร่วมมือของผู้ปกครอง

ช. อาชีพของชุมชนหรือผู้ปกครอง

ซ. แหล่งที่จะซื้อสินค้าต่าง ๆ เข้ากิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนเหล่านี้ เป็นต้น ซึ่งโรงเรียนจะต้องสำรวจเพื่อเตรียมพร้อมในการดำเนินงาน

1.4 กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ จะต้องกำหนดให้ชัดเจนว่ามีวัตถุประสงค์เช่นไร เพื่อเป็นแนวในการกำหนดรูปแบบกิจกรรม

1.5 กำหนดรูปแบบของกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน

1.6 กำหนดโครงสร้างของกิจกรรม

1.7 กำหนดโครงสร้างในการบริหาร

1.8 กำหนดวิธีการอื่น ๆ ซึ่งจะใช้เป็นแนวในการปฏิบัติในขั้นการดำเนินงานต่อไป

1.9 มีการประชุมผู้ปกครอง ครู และนักเรียน เพื่อแจ้งให้ทุกฝ่ายได้ทราบและที่สำคัญที่สุด เพื่อทางโรงเรียนจะขอความร่วมมือจากกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ให้ช่วยกันสนับสนุน หรือปฏิบัติหน้าที่ตาม บทบาทของตน เพื่อให้โครงการกิจกรรมสหกรณ์ เป็นไปโดยราบรื่น พึงชี้แนะให้ตระหนักถึงความสำคัญของโครงการที่จะมีผลให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์ร่วมกัน โรงเรียนจะต้องจัดเตรียมการในเรื่องต่าง ๆ โดยคำนึงถึงสภาพของโรงเรียนด้วยดังนี้

1. สถานที่ สถานที่ที่จะทำกิจกรรมสหกรณ์ ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1.1 เป็นศูนย์กลางที่สมาชิกจะซื้อหรือใช้บริการสะดวก ง่าย

1.2 ปลอดภัย ในการเก็บรักษาสินค้า ปิดให้มิดชิด ไม่มีหนู สุนัข แมลง ตลอดจน ป้องกัน การขโมย หรือถูกกลั่นแกล้ง

1.3 สถานที่จำหน่ายหรือบริการสมาชิกควรตกแต่งให้สวยงาม เพื่อจูงใจในการใช้ บริการ

2. อุปกรณ์เครื่องใช้

2.1 ตู้เก็บสินค้าควรแข็งแรง และตู้โชว์ควรจัดของให้เรียบร้อย สวยงาม จูงใจ ผู้ใช้ บริการ

2.2 โต๊ะทำงานควรมีไว้เพื่อทำบัญชี และเคาน์เตอร์ควรตกแต่งให้สวยงามและใช้ ประโยชน์ได้ดี

2.3 ตู้เก็บเอกสารต่าง ๆ ควรจะติดกุญแจให้เรียบร้อย เพื่อป้องกันเอกสารสูญหาย

3. การโฆษณา จูงใจ ใช้บริการ และวิธีการดำเนินการต่าง ๆ ของสหกรณ์

4. การกำหนดตัวบุคคล ที่จะมาทำงานในสหกรณ์ในแต่ละวันควรกำหนดให้ชัดเจน

5. การกำหนดเวลาบริการ ควรกำหนดในตอนเช้าก่อนเข้าเรียน เวลาพักกลางวันและตอน เย็น

6. การทำบัญชี เป็นหัวใจของการสหกรณ์ จะต้องรอบคอบให้เป็นปัจจุบันและถูกต้อง การ ปิดเปิดบัญชีของเจ้าหน้าที่แต่ละครั้ง มีการลงชื่ออย่างถูกต้อง

7. การซื้อสินค้าต้องลงบัญชีให้ถูกต้อง การตรวจสอบคุณภาพของสินค้า ต้องทำอย่างรอบ คอบเป็นมาตรฐาน

8. การงบดุล ต้องทำปีละ 1 ครั้ง ก่อนการประชุมใหญ่ทุกปี(สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 41)

2. ขั้นตอนการจัดตั้งกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน

การดำเนินการจัดตั้งกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน ขั้นนี้ถือเป็นขั้นที่สำคัญ เพราะ เป็นขั้นที่ตัดสินใจ ลงมือดำเนินการ ซึ่งจะต้องดำเนินการไปตามแผนที่วางไว้ ในขั้นนี้ถ้าโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมแล้วก็ สามารถดำเนินการได้ทันที ตามขั้นตอนดังนี้

2.1 จัดประชุมผู้แทนชั้นเรียนโดยมีคณะกรรมการโครงการกิจกรรมสหกรณ์ที่โรงเรียนตั้งขึ้นให้คำปรึกษา แนะนำชี้แจงเกี่ยวกับหลักและวิธีการสหกรณ์ ผลที่จะได้รับและอื่น ๆ ให้เข้าใจพร้อมทั้งมีการจัดตั้ง คณะกรรมการ ริเริ่มขึ้น ซึ่งควรให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 เป็นคณะผู้นำ เพราะได้เรียนรู้เรื่อง สหกรณ์มานาน เป็นเด็กโตและมีประสบการณ์ทั้งจะได้เป็นผู้ปฏิบัติจริงเกี่ยวกับงานสหกรณ์ด้วย

2.2 คณะกรรมการเริ่มประชุมวางแผนงานในการโฆษณา ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรม สหกรณ์ โดยแจ้งวัตถุประสงค์ ประโยชน์ของการสหกรณ์และการจัดหาสมาชิก อาจใช้วิธีการจัดป้าย โฆษณา หรือออกไปโฆษณาประชาสัมพันธ์แบบตัวต่อตัว

2.3 คณะกรรมการริเริ่มดำเนินการร่างระเบียบ ข้อบังคับ กิจกรรมสหกรณ์ โดยมีคณะกรรมการโครงการกิจกรรมสหกรณ์เป็นที่ปรึกษาและให้แนวทางตามที่ได้พิจารณา ไว้แล้วในขั้นเตรียมการ ซึ่งต้อง เป็นไปโดยไม่ขัดต่อระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อเป็นแนวปฏิบัติ

2.4 เปิดรับสมาชิกทั่วไป และเรียกหุ้น

2.5 ประกาศจัดตั้งกิจกรรมสหกรณ์ต่อผู้บริหารโรงเรียนในระยะเริ่มก่อตั้ง และควรมีรายงานผลทุกภาคเรียน

2.6 นัดประชุมใหญ่

2.7 ประชุมใหญ่สมาชิกกิจกรรมสหกรณ์ เพื่อ

2.7.1 พิจารณาร่างข้อบังคับของคณะกรรมการริเริ่มเพื่อประกาศเป็นข้อบังคับของกิจกรรมสหกรณ์ต่อไป

2.7.2 เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ โดยการเลือกตั้งทั่วไปคณะกรรมการควรประกอบด้วยคณะกรรมการอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 5 คน และอย่างมากที่สุดไม่เกิน 25 คน

2.8 ให้คณะกรรมการดำเนินการที่ได้รับเลือกตั้ง เลือกในระหว่างกันเองขึ้นเป็นประธาน 1 คน รองประธาน 1 คน หรือหลายคน เลขานุการ 1 คน เหรัญญิก 1 คน นายทะเบียนและผู้ช่วยนายทะเบียน ตำแหน่งละ 1 คน นอกนั้นเป็นกรรมการ

2.9 คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเลือกผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ดำเนินการและกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งพิจารณาคัดเลือกจากสมาชิกยกเว้นผู้จัดการจะเลือกจากคณะกรรมการดำเนินการก็ได้

2.10 ตั้งกรรมการที่ปรึกษา และผู้ตรวจสอบกิจการ

3. ขั้นตอนการจัดการ

เป็นขั้นที่คณะกรรมการดำเนินการได้คัดเลือก ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ เพื่อดำเนินการและมีการจัดแบ่งหน้าที่ และมอบหมายงานให้รับผิดชอบ โดยยึดระเบียบข้อบังคับกิจกรรมของ สหกรณ์โรงเรียนเป็นหลัก และมีการจัดดำเนินการบริหาร ทั้งด้านธุรกิจสหกรณ์ และทางด้านการศึกษาควบคู่กันไป ในการดำเนินการด้านจัดการนั้นมีกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติดังนี้

1. มีการมอบหมายหน้าที่ให้แก่ผู้รับผิดชอบแต่ละฝ่าย
2. ผู้รับผิดชอบแต่ละฝ่ายดำเนินการตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น จัดหาวัสดุอุปกรณ์ตามที่เตรียมการ จัดหาสินค้า กำหนดแนวปฏิบัติในการดำเนินการ เป็นต้น
3. เมื่อครบทุกอย่างพร้อมก็เปิดบริการตามจุดมุ่งหมายของกิจกรรมสหกรณ์ทั้งด้านธุรกิจและการศึกษาต่อไป

การดำเนินการด้านธุรกิจสหกรณ์ ได้แก่ การจัดบริการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ของ สหกรณ์นั้น ๆ การซื้อ ขาย การเงินและบัญชี การควบคุมสินค้า การบริการต่าง ๆ เป็นต้น กิจกรรมด้านธุรกิจนี้ จำเป็นที่ ครูอาจารย์ที่เป็นกรรมการที่ปรึกษา จะต้องให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่เหล่านั้นในด้านการจัดการ เพื่อให้เกิดความรู้ความสามารถและทักษะ อาจพาไปเยี่ยมชมกิจกรรมสหกรณ์ อันเพิ่มเติม หรือเชิญวิทยากรมาบรรยาย เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งจุดอ่อนของสหกรณ์ทั่วไปคือ การวางระบบการจัดการ และการบริการต่าง ๆ แก่สมาชิก กิจกรรม สหกรณ์เป็นหน่วยงานทางธุรกิจ จำเป็นจะต้องศึกษาภาวะการตลาด และมีการพัฒนาเทคนิควิธีการดำเนินงานเชิงพาณิชย์อยู่เสมอด้วย

กิจกรรมด้านการศึกษา ได้แก่ การจัดกิจกรรมสหกรณ์ให้เอื้ออำนวยหรือสอดคล้องกับการเรียนการสอนในหลักสูตร การฝึกนิสัยสหกรณ์ของนักเรียน เช่น การประหยัด ซื่อสัตย์ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การส่งเสริมความรู้ด้านสหกรณ์แก่สมาชิกและชุมชน เป็นต้น

การดำเนินการในระยะเริ่มแรกครูอาจารย์เป็นผู้คอยแนะนำ และฝึกสอนเด็กให้สามารถในการจัดการสหกรณ์ด้วยตนเอง โดยครูต้องตระหนักในจุดมุ่งหมายสูงสุดของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนนั่นคือ ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับเด็กในด้านการศึกษาเกี่ยวกับสหกรณ์เป็นสำคัญ

การดำเนินงานของกิจกรรมสหกรณ์ จะบรรลุผลเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยการจัดการที่ดี เริ่มตั้งแต่การวางระบบรูปแบบ และโครงสร้างของกิจกรรม สหกรณ์ การจัดการด้านสินค้า การดำเนินการด้านบัญชีและการเงิน การจัดการด้านบริการ การจัดการด้านบุคลากรดำเนินการ การจัดการ ด้านอาคารสถานที่ การจัดการด้านผลประโยชน์ของสมาชิก และอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งฝ่ายจัดการจะต้องศึกษาและเข้าใจในสิ่งเหล่านี้ด้วย

การวางระบบรูปแบบและโครงสร้างการดำเนินงาน จำเป็นต้องระบุให้ชัดเพื่อชี้ให้เห็นถึงระบบสายการทำงานให้ประสานสอดคล้องกันทุกฝ่าย ซึ่งส่วนมากจะระบุในข้อบังคับกิจกรรม สหกรณ์นั้น ๆ อยู่แล้ว

การดำเนินการด้านสินค้า : สินค้าถือเป็นหัวใจของการประกอบธุรกิจสหกรณ์ เป็นตัวกำหนดรายได้ผ่านกระบวนการจัดการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งฝ่ายจัดการจะต้องให้ความสนใจและระมัดระวังในการหาสินค้าเข้าร้าน ขวาลิต สละ (2526 : 3) ให้ข้อเสนอแนะว่าการจัดหาสินค้าเข้าร้านควรกำหนดชนิดประเภท และ แบ่งกลุ่มสินค้า โดยพิจารณาสินค้าที่ขายคล่อง ตรงตามความต้องการของสมาชิกคุณภาพดีเหมาะสมกับกำลังซื้อของ ผู้บริการ และเป็นไปตามนโยบายของทางโรงเรียน การจัดการควบคุมสินค้าต้องมีการจัดระบบควบคุมดูแลสินค้า การจัดเก็บตรวจสอบ ตรวจรับสินค้า จะต้องดำเนินการโดยรัดกุมด้วย

การดำเนินการด้านบัญชีและการเงิน : การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีจุดประสงค์ที่เน้นให้นักเรียนรู้ระบบสหกรณ์โดยวิธีปฏิบัติจริง และสอดคล้องตามแผนการสอนเรื่อง สหกรณ์ การดำเนินการเกี่ยวกับเอกสารการเงินจำเป็นต้องบันทึกไว้เป็นหลักฐานเพื่อให้ทราบฐานะทางการเงินของกิจกรรมสหกรณ์ ตลอดจนสามารถแถลงผลงานให้สมาชิกและผู้เกี่ยวข้องทราบ การบัญชีถือเป็นหัวใจของสหกรณ์จะต้องทำด้วยความรอบคอบเป็นปัจจุบัน การปิดบัญชีของเจ้าหน้าที่แต่ละครั้งมีการลงชื่ออย่างถูกต้อง ด้วย แต่เนื่องจาก กิจกรรม สหกรณ์ในโรงเรียนเป็นกิจกรรม สหกรณ์ ขนาดเล็ก และนักเรียนต้องเป็นผู้ปฏิบัติในการดำเนินการ การจัดทำบัญชีจึงต้องใช้หลักการบัญชีที่ง่าย ๆ รัดกุมและคล่องตัวในการปฏิบัติ เอกสารและบัญชีที่ใช้ในกิจกรรม สหกรณ์ เช่น เอกสารเกี่ยวกับสมาชิก เอกสารเกี่ยวกับการเงิน บัญชีการเงิน บัญชีสินค้า เป็นต้น ในการลงบัญชีควรมีคำชี้แจงให้ชัดเจน มีการตรวจสอบและรายงานเป็นระยะด้วย

การดำเนินการด้านการบริการ : การบริการที่ดีเป็นนโยบายและเป้าหมายของการดำเนินงานกิจกรรม สหกรณ์อย่างสำคัญ ต้องบริการลูกค้าด้วยความซื่อสัตย์ ราคายุติธรรม มีไมตรีจิต พนักงานต้องสุภาพอ่อนน้อม จัดสินค้าให้เป็นที่น่าสนใจ เข้าใจจิตวิทยาการขายส่งเสริมการขายทุกรูปแบบ โดยการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวความเคลื่อนไหวราคาสินค้า และภาวะตลาดให้สมาชิกทราบ การบริการนับว่าเป็นหัวใจสำคัญในอันที่ จะนำธุรกิจไปสู่ความสำเร็จหรือล้มเหลวได้

การดำเนินการด้านบุคลากรดำเนินการ : การดำเนินสหกรณ์ประกอบด้วยกลุ่มบุคคล 3 ฝ่ายคือ กลุ่มสมาชิกซึ่งเป็นผู้ใช้และเป็นเจ้าของเป็นผู้เลือกคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อให้ทำหน้าที่แทนในการจัดการ กลุ่มคณะกรรมการดำเนินการ ทำหน้าที่บริหารกิจการสหกรณ์ และจัดจ้างผู้ที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสม มาดำเนินงาน กลุ่มผู้จัดการและพนักงานจะดำเนินการและรับผิดชอบการจัดการทั้งหมดตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ กลุ่มที่สำคัญในการวางแผนจัดองค์กร การอำนวยการ การประสานงาน การควบคุมให้ดำเนินไปตามแผนมีเพียง 2 กลุ่มเท่านั้น คือ กลุ่มคณะกรรมการดำเนินงาน และกลุ่ม

ผู้จัดการและพนักงาน ส่วนสมาชิกมีหน้าที่ให้การสนับสนุนและร่วมกันอุดหนุนกิจการในฐานะที่เป็นเจ้าของผู้หนึ่งเท่านั้น (กรมการฝึกหัดครู. 2528 : 202 – 203) จึงเห็นได้ว่าการจัดดำเนินการด้านบุคลากรดำเนินการเป็นสิ่งสำคัญเพราะเป็นตัวจักร ในการดำเนินงานจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการ

ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ให้ดีที่สุดด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต รวดเร็ว ถูกต้อง โดยยึดหลักปรัชญาของสหกรณ์ คือทุกคนปฏิบัติหน้าที่ภายใต้ระเบียบข้อบังคับและนโยบาย ให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน ด้วยความสามัคคีอันดีต่อกัน กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2527 : 112 – 113)

ระบบการบริหารงานของฝ่ายจัดการภายในร้านกิจกรรมสหกรณ์ที่ควรจัดไว้มี 9 ประการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2527 : 125) คือ 1) ผู้จัดการ ดูแลกิจการ และควบคุมพนักงานทุกฝ่าย 2) สมุห์บัญชี ดูแลงานด้านบัญชีของร้าน 3) เจ้าหน้าที่ควบคุมสินค้า ตรวจสอบและเบิกสินค้าส่งแผนกต่าง 4) เจ้าหน้าที่ธุรการ จัดรวบรวมเอกสารสำคัญของร้านและรับสมาชิกใหม่ 5) หัวหน้าแผนกฝ่ายสินค้า รับผิดชอบสต็อกสินค้าและ การจำหน่าย 6) เจ้าหน้าที่ฝ่ายบรรจุหีบห่อส่งลูกค้า 7) เจ้าหน้าที่เก็บเงิน 8) เจ้าหน้าที่ฝ่ายขายประจำแผนก 9) เจ้าหน้าที่ดูแลความสะอาด ระบบงานทั้ง 9 ประการนี้ ฝ่ายจัดการต้องรายงานความเคลื่อนไหวต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการเป็นประจำทุกเดือน โดยรายงานในเรื่องการจำหน่ายสินค้า ประจำเดือนยอดสมาชิก เข้า – ออก ประจำเดือน ยอดเงิน กิจการและสภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน ประจำเดือน

สำหรับกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนนั้น โรงเรียนสามารถที่จะประยุกต์ใช้ได้ตามความเหมาะสม โดยเน้นกระบวนการดำเนินงานที่จะให้บรรลุเป้าหมายเป็นสำคัญ

การดำเนินการด้านอาคารสถานที่ : มีส่วนสำคัญต่อร้านกิจกรรมสหกรณ์ จำต้องเลือกทำเลให้เหมาะสม ในพื้นที่ที่มีการติดต่อได้สะดวก อยู่จุดศูนย์กลาง บริเวณกว้างขวางสวยงาม มีการบริหารพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ สะดวกและสนใจในการรับบริการจากลูกค้า โดยการวางผังร้านให้ลูกค้ามองเห็นสินค้าได้ชัดเจน จัดสินค้า เป็นหมวดหมู่ ตกแต่งร้านให้น่าสนใจ เหล่านี้เป็นต้น

การดำเนินการด้านผลประโยชน์ สมาชิก : สหกรณ์เป็นหน่วยธุรกิจตั้งขึ้นโดยสมาชิก เพื่อสมาชิก เมื่อสมาชิกเป็นเจ้าของและเป็นผู้ให้บริการจึงมีสิทธิต่าง ๆ ในร้านสหกรณ์ เช่น ซื้อสินค้าและบริการ นำผลผลิตของตนมาฝากขาย เข้าร่วมประชุมใหญ่ และแถลงข้อคิดเห็นของตนต่อที่ประชุม มีสิทธิในการเลือกตั้งหรือได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการ มีสิทธิได้รับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืน เป็นต้น ซึ่งผลประโยชน์ดังกล่าว พึงบรรจุไว้ในข้อบังคับสหกรณ์ เพื่อถือปฏิบัติ ดังนั้นสหกรณ์จึงต้องทำหน้าที่ในการจัดการดูแลซึ่งสิทธิและประโยชน์ของสมาชิกโดยเคร่งครัด

จากรายละเอียดที่กล่าวมาทั้งหมดย่อมแสดงให้เห็นว่า การดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ถือเป็นลักษณะขององค์การทางธุรกิจอย่างหนึ่ง ซึ่งทางโรงเรียนพึงให้การศึกษา ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่ผู้เกี่ยวข้อง ทั้งกิจกรรมด้านการศึกษาและการจัดการด้านธุรกิจด้วย กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนจึงจะประสบผลสำเร็จได้ ซึ่งควรให้นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการภายใต้การควบคุมดูแลของครูที่ปรึกษาทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจะก่อให้เกิดความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดีต่อกิจกรรมสหกรณ์ ซึ่งจะสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และในอนาคตได้

4. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผลโครงการ

การติดตามและประเมินผลโครงการ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปรับปรุง การดำเนินงานและการปรับปรุงรูปแบบของโครงการในอนาคต เพื่อจะได้ทราบว่าการดำเนินงานได้ผลเพียงใด มีความสอดคล้อง

หรือบรรลุเป้าหมายหรือไม่ และมีข้อบกพร่องที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขในส่วนใดการประเมินผลโครงการ กิจกรรมสหกรณ์ ควรมีแนวในการดำเนินงานดังต่อไปนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2527 : 30)

ก. ผู้ที่ทำหน้าที่ในการประเมิน ควรมีการมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบในการประเมินตั้งแต่ เริ่มจัดทำโครงการ ผู้ประเมินควรประกอบด้วย

1. ผู้บริหารโรงเรียน
2. คณะผู้ดำเนินงานโครงการ
3. คณะผู้ประเมินซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ

ข. วิธีการที่ใช้ในการประเมิน กำหนดให้มีการประเมินหลาย ๆ วิธี และใช้เครื่องมือหลาย ลักษณะ เช่น

1. สงแบบสอบถามความเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง
2. ทดสอบคุณลักษณะของนักเรียนหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง
3. ใช้วิธีการสังเกต สัมภาษณ์ หรือ สถิติต่าง ๆ

ค. ประเด็นที่ควรประเมิน

1. ประเมินทรัพยากรต่าง ๆ ในโครงการ เช่น เจ้าหน้าที่ดำเนินการ สินค้า สมาชิก หุ่นเอกสาร ครุภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ ฯลฯ

2. ประเมินกระบวนการดำเนินงาน เช่น การดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนด การร่วมมือ และการร่วมกิจกรรมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ปัญหาในการติดต่อประสานงาน บรรยากาศในการทำงาน ความรับผิดชอบในหน้าที่ของฝ่ายต่าง ๆ การบริการการประชาสัมพันธ์และความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจในโครงการแก่บุคลากรในโรงเรียน และชุมชน เป็นต้น

3. ประเมินผลการดำเนินงาน โดยการวิเคราะห์การดำเนินงานเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้ ซึ่งจะต้องประเมินผลที่เกิดกับผู้บริหาร ครู บุคลากรอื่น นักเรียน และชุมชนในเรื่องต่อไปนี้

ด้านผู้บริหารโรงเรียน เช่น การวางแผนการดำเนินงาน การมอบหมายงาน การประสานงาน การให้คำปรึกษาหรือให้ความช่วยเหลือสนับสนุน การนิเทศ การควบคุม กำกับ ติดตาม และประเมินผลโครงการเป็นระยะและสม่ำเสมอ เป็นต้น

ด้านครู เช่น การวางแผนร่วมกันในการจัดการเรียนการสอน ความรู้ ความเข้าใจ เรื่องกิจกรรมสหกรณ์ การจัดการเรียนการสอน และการให้คำปรึกษา เป็นต้น

ด้านนักเรียน ผลสำเร็จของโครงการโดยจุดมุ่งหมายหลักจะเน้นที่นักเรียนเป็นลำดับแรก มีใช้อยู่ที่ผลกำไรของร้านสหกรณ์อย่างเดียว แต่อยู่ที่ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับ เช่น นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ เจตคติที่ดีของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมสหกรณ์ นักเรียนได้ร่วมปฏิบัติทั่วถึงหรือไม่ เพียงใด มีคุณลักษณะหรือพฤติกรรมเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ มีการนำความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมสหกรณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือไม่เพียงใด

ด้านชุมชน พิจารณาประเมินจากความสนใจของชุมชน ที่มีต่อกิจกรรม สหกรณ์ ของโรงเรียน การมีส่วนร่วมและการใช้บริการ ประโยชน์หรือผลดีของกิจกรรมสหกรณ์ที่มีต่อชุมชน เป็นต้น

ง. ระยะเวลาในการประเมิน ควรทำการประเมินเป็นระยะ ๆ ทุกชั้นตอน สม่่าเสมอ เช่น ทุก 1 เดือน ภาคเรียน ทุกสิ้นปีการศึกษา หรือเมื่อสิ้นสุดกิจกรรมหนึ่ง ๆ ของกิจกรรม สหกรณ์ เพื่อจะนำข้อมูล มาปรับปรุง แก้ไข ตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ต่อไป

จ. การรายงานผล เมื่อได้ทำการติดตามและประเมินผลแล้ว ควรทำรายงานผล เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ เกี่ยวกับข้อมูลสถิติ ความคืบหน้า ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ของกิจกรรม โครงการ ได้แก่

1. กำหนดให้คณะกรรมการดำเนินงานรายงานผลต่อผู้บริหารโรงเรียนทุกภาคเรียน
2. รายงานผลให้สมาชิกทราบเมื่อมีกิจกรรม หรือผ่านพ้นระยะเวลาหนึ่ง เช่น งบที่แสดงฐานะทางการเงินของสหกรณ์ งบกำไรขาดทุนระยะหนึ่ง ๆ ผลการสำรวจความต้องการ ของสมาชิก ด้านการบริการ ด้านสินค้า เป็นต้น
3. คณะกรรมการดำเนินการรายงานงบดุล และผลการดำเนินงานประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่ ผู้ถือหุ้นตามที่บังคับกิจกรรมสหกรณ์
4. เมื่อสิ้นปีการศึกษา หรือหลังจากมีการประชุมใหญ่สมาชิกประจำปี ให้ผู้บริหารสถานศึกษารายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์ และงบดุล ต่อผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หรือผู้อำนวยการการประถมศึกษากรุงเทพมหานครทราบทุกปี เป็นต้น

2.4 ความคิดเห็นของบุคลากรต่อต้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าชั้นการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า

1. หลักการ ชั้นการประเมินผล เป็นการดำเนินการเพื่อต้องการหาข้อมูลมาเป็นข้อสนเทศ ในการปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นของแต่ละชั้นตอน โดยการประเมินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนต่อ การดำเนินการตั้งแต่ขั้นจัดตั้งจนถึงขั้นการพัฒนากิจกรรมสหกรณ์ วรชัย เยาวปราชญ์ (2531 : 11)

2. แนวปฏิบัติ การติดตามประเมินผลเป็นกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศ ในการดำเนินงาน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนางานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของงานที่ตั้งไว้ โดยดำเนินการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เครื่องมือมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537 ข : 75 – 76)

2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินที่เป็นบุคคลที่ไม่ใช่คณะกรรมการบริหารสหกรณ์ หรือแต่งตั้งกรรมการจากสมาชิก มีจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน ประกอบด้วยครู จำนวน 1-2 คน และนักเรียนจำนวน 3-4คนข

2.2 ดำเนินการเก็บข้อมูลในรูปแบบการสอบถามหรือใช้เครื่องมืออื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นผลการดำเนินงานและเป็นปัจจุบัน

2.3 ทำการวิเคราะห์หาสาเหตุถ้ามีปัญหา หรือหาวิธีการส่งเสริมการดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการรับปรึกษาและคำแนะนำจากผู้บริหารหรือผู้อื่น ๆ

2.4 ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับคณะกรรมการและสมาชิกสหกรณ์เพื่อให้เกิดผลที่ติดตามมาและให้เกิดประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

2.5 จัดการประเมินเป็นช่วงเวลา แล้วแต่ความเหมาะสมของสภาพแต่ละโรงเรียนและดุลพินิจของคณะกรรมการประเมิน

3. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2527 : 30) การติดตามและประเมินผลโครงการกิจกรรมสหกรณ์ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปรับปรุง การดำเนินงาน และการปรับปรุงรูปแบบของโครงการในอนาคต เพื่อจะได้ทราบว่าการดำเนินงานได้ผลเพียงใด มีความสอดคล้องหรือบรรลุเป้าหมายหรือไม่ และมีข้อบกพร่องที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขในส่วนใด

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531 : 76) อ้างอิงจากหนังสือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา

การประเมินผลการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน

การประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน จะต้องคำนึงถึงความสำเร็จหรือการจัด กิจกรรมสหกรณ์ที่มีประสิทธิภาพ องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดคุณภาพในตัวนักเรียน ตลอดจน ผลการดำเนินงาน กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน ดังนี้

1. ความรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับสหกรณ์
2. เจตคติที่ดีของนักเรียนเกี่ยวกับสหกรณ์
3. นิสัยสหกรณ์ของนักเรียน
4. การดำเนินโครงการสหกรณ์ในโรงเรียน

ลักษณะการประเมิน การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน

ลักษณะการประเมินนั้นจะมุ่งดูผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกี่ยวกับสหกรณ์ เจตคติที่ดีต่อสหกรณ์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งได้แก่ นิสัยสหกรณ์ขั้นพื้นฐาน และการดำเนินโครงการสหกรณ์ในโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ประเมินประสิทธิภาพของสหกรณ์ในโรงเรียนได้แก่

- ส่วนที่ 1 แบบทดสอบขาดความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์
- ส่วนที่ 2 แบบวัดเจตคติเกี่ยวกับสหกรณ์
- ส่วนที่ 3 แบบประเมินวัตถุประสงค์พฤติกรรมบ่งชี้ นิสัยสหกรณ์ของนักเรียน
- ส่วนที่ 4 แบบประเมินกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน

จากแนวความคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า การประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าเป็นอย่งยิ่งต่อการปรับปรุงในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า เพื่อจะได้ทราบว่าการดำเนินงานได้ผลเพียงใด มีความสอดคล้องหรือบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ หรือ ไม่ และ มีข้อบกพร่อง ที่จะต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขในส่วนใด

3. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ฉลาด เสริมปัญญา (2526 : 81 - 83) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความรู้และทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความรู้และทัศนคติ ของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีการจัดกิจกรรม สหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 220 คน จากโรงเรียนขนาดใหญ่ 30 คน โรงเรียนขนาดกลาง 60 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 130 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามไปถามกลุ่ม ตัวอย่างด้วยตนเอง ผลปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความรู้ในเรื่องสหกรณ์อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีส่วนมากมีความรู้ดีในเรื่อง การจัดตั้งและดำเนินธุรกิจ สหกรณ์

รองลงมาคือประเภทของสหกรณ์ แต่ยังขาดความรู้ในเรื่องหลักการสหกรณ์ สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก โครงสร้างของ สหกรณ์และความหมายและวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ตามลำดับ

ในด้านขนาดของโรงเรียนพบว่า ขนาดของโรงเรียนไม่มีผลต่อความรู้เรื่องสหกรณ์ของผู้บริหาร โรงเรียนและครู เกี่ยวกับระดับการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความรู้เรื่องสหกรณ์ต่างกันมีความรู้เรื่องสหกรณ์แตกต่างกัน

ในการเปรียบเทียบทัศนคติพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนแทบทุกด้าน คือ ด้านประโยชน์ที่จะได้รับจากกิจกรรมสหกรณ์มากที่สุด รองลงมา คือ ความนิยมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ความเหมาะสมที่จะจัดตั้งกิจกรรมสหกรณ์และความพร้อมที่จะปฏิบัติตามลำดับ ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนไม่สัมพันธ์กัน และพบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ใน โรงเรียนไม่สัมพันธ์กันด้วย นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่าผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัด ควรจะให้ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนโดยการจัดการศึกษาอบรมแก่ผู้บริหารและครูใน โรงเรียนเพื่อเป็นการปูพื้นฐานในการดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมสหกรณ์ต่อไป การที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมสหกรณ์แสดงให้เห็นแนวโน้มที่จะมีส่วนช่วยพัฒนากิจกรรมสหกรณ์ให้สำเร็จได้ ในด้านความพร้อมที่จะปฏิบัติมีน้อย เนื่องมาจากการขาดบุคลากรและเงินทุนในการดำเนินการ ผู้บริหารการศึกษาควรส่งเสริมโดยให้มีบุคลากรทางสหกรณ์ที่จะให้คำแนะนำปรึกษาแก่โรงเรียนที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ ส่วนการจัดหาเงินทุนดำเนินการนั้น สามารถระดมทุนจากครูนักเรียนและผู้ปกครองที่สนใจโดยการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้และเห็นความสำคัญของโครงการและได้เสนอแนะเพิ่มเติมอีกว่า ผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดควรจัดวางระเบียบข้อบังคับตลอดจนแนวทางปฏิบัติในการดำเนินกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนให้เหมาะสมกับโรงเรียนประถมศึกษาด้วย

วินัย วงศ์ทองดี (2525 : 59 – 69) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ศึกษาปัญหาในการจัดและดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ และเพื่อเสนอแนะโครงการจัด กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เห็นสมาชิกสหกรณ์และผู้ดำเนินการสหกรณ์ รวมทั้งสิ้น 532 คน สุ่มแบบเจาะจง เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่าการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมุ่งเพื่อส่งเสริมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับวิธีการสหกรณ์แก่สังคมและเพื่อหารายได้เข้าเป็นสมาชิกโดยความสมัครใจ ผู้ดำเนินการเป็นครูและนักเรียนที่ได้รับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการ ทุนดำเนินการได้จากการจำหน่ายหุ้นให้กับสมาชิก มีการประชุมใหญ่และประชุมคณะกรรมการดำเนินการปีละครั้ง มีการจัดสรรรายได้ตามหุ้น ด้านปัญหาและอุปสรรค พบว่ามีปัญหาด้านการเงิน ด้านดำเนินการ ด้านระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์ ความซื่อสัตย์ของสมาชิก สมาชิกไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสหกรณ์ และปัญหาที่เกิดจากความขัดแย้งของสหกรณ์และร้านค้ารอบ ๆ บริเวณโรงเรียน และนอกจากนั้นผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า การจัดกิจกรรม สหกรณ์ในโรงเรียนไม่ควรจัดเพื่อหารายได้เข้าโรงเรียน แต่หารายได้เข้าโรงเรียน แต่ควรเน้นการฝึกฝนให้นักเรียนมีความเข้าใจหลักสหกรณ์สามารถรวมกลุ่มกันด้วยวิธีสหกรณ์ได้ ควรให้เด็กนักเรียนที่ได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิกเห็นผู้ดำเนินการครูควรมีการประชุมบ่อย ๆ และก่อนที่จะมีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ควรมีการให้ความรู้เรื่องสหกรณ์แก่ทุกฝ่าย พร้อมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองและชุมชนได้ทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ให้ทั่วถึงด้วย

วชิราวัลย์ จักรทอง (2522 : 134 - 141) งานวิจัยที่เกี่ยวกับกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาในการจัดตั้งและดำเนินการสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดตั้งและดำเนินการสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นกรรมการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกอง การมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งได้เน้นกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าขึ้นในโรงเรียนแล้วอย่างน้อย 1 ปี จำนวน 284 คน กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ตามขนาดของโรงเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ผลการวิจัยพบว่าปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัญหารากฐาน คือ กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขาดความต้องการพื้นฐานร่วมกันของสมาชิก สมาชิกและผู้เกี่ยวข้องมีศรัทธาน้อยและให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าไม่มากพอ สมาชิกขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการและวิธีการสหกรณ์ บุคลากรขาดความชำนาญในการดำเนินงานและไม่มีทุนพอที่จะดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ถ้าสามารถขจัดปัญหารากฐานดังกล่าว ปัญหาด้านการจัดการจะลดลงและการดำเนินงานกิจการสหกรณ์ร้านค้าจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สามารถ จันทรสุรีย์ (2524 : 78 - 84) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของครูในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา ศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 1 โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษาและศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของครูที่แตกต่างกัน ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมปรับปรุงการดำเนินงานในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นครูที่ทำการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในเขตการศึกษา 1 จำนวน 225 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบลิเคิร์ต (Likert's Scale) ผลการวิจัยพบว่า ครูความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาอยู่ในระดับดีตัวแปร เพศ อายุ อายุราชการ สถานภาพการสมรส และจำนวนสมาชิกในครอบครัวมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ส่วนตัวแปรการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมสหกรณ์มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษาแตกต่างกัน ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมทักษะความรู้ด้านสหกรณ์แก่ครูที่เป็นเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือ ด้านการจัดสรรเงินกำไรเพื่อสมาชิกและชุมชน

นวลฉวี แสงชัย (2526 : 49 - 52) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความรู้และทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อร้านค้ากิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนนารีกุล (มัธยมศึกษา) จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนหญิงมีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อร้านค้ากิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนมากกว่านักเรียนชายนักเรียนที่เป็นสมาชิกและมีระดับการศึกษาต่างกันจะมีความรู้และทัศนคติต่อร้านค้ากิจกรรมสหกรณ์แตกต่างกันโดยเฉพาะนักเรียนที่เป็นสมาชิกสหกรณ์จะมีทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมสหกรณ์มากกว่านักเรียนที่ไม่เป็นสมาชิกผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า การที่จะส่งเสริมให้นักเรียนได้เป็นยุวสหกรณ์ที่ดีนั้น โรงเรียนควรจัดให้มีวิธีการให้ความรู้และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับร้านค้ากิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับร้านค้ากิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน นอกจากนั้นควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน เพื่อศึกษางานและจะได้มีความรู้ความเข้าใจในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับสหกรณ์ได้ถูกต้อง เมื่อนักเรียนมีความเข้าใจอย่างถูกต้องย่อมจะนำมาซึ่งการมีทัศนคติที่ดีตามมา รวมทั้งการให้การสนับสนุนร้านค้ากิจกรรม สหกรณ์ได้มากขึ้นด้วย

จากผลการวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา พอสรุปได้ว่าปัญหาการจัดตั้งและการดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นผลมาจากสมาชิกขาดความรู้ ความเข้าใจ

ใจในหลักและวิธีการของสหกรณ์ กิจกรรมสหกรณ์ขาดความต้องการพื้นฐานร่วมกันของสมาชิก สมาชิกมีความศรัทธาและให้ความร่วมมือน้อย บุคลากรขาดความชำนาญในการดำเนินงาน และไม่มีทุนพอที่จะดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ ตามผลการวิจัยที่ วชิราวัลย์ จักรทอง ได้ทำการวิจัย ส่วน สามารถ จันทรสุรีย์ วิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษาอยู่ในระดับดีปัญหาที่พบมากที่สุดคือด้านการขาดการส่งเสริมทักษะและความรู้ด้านสหกรณ์ของครูที่เป็นเจ้าหน้าที่สหกรณ์และผลการวิจัยของ นวลฉวี แสงชัย พบว่า นักเรียนหญิงมีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนมากกว่านักเรียนชาย ผู้ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์จะมีทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิก นักเรียนที่เป็นสมาชิกที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จะมีความรู้และทัศนคติต่อร้านค้ากิจกรรมสหกรณ์แตกต่างกันด้วย

งานวิจัยในต่างประเทศ

บราวน์ (Brown. 1979 : 3700-A) ได้ศึกษาเรื่อง "The role of Cooperation in Alleviating longterm Rural Poverty : A Case Study in Hancock County Georgia" การสำรวจทำโดยแจกแบบสอบถาม และสัมภาษณ์ผู้ที่อยู่ในเขตชนบท 181 คน ทดสอบสมมติฐาน โดยการหาความสัมพันธ์ระหว่างความยากจนในชนบทกับนโยบายการช่วยเหลือด้วยทุนทรัพย์ และการสหกรณ์มีส่วนมากที่สุดที่ช่วยพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน แต่บางส่วนมาจากนโยบายช่วยเหลือในการเพิ่มทุนทรัพย์ให้สูงขึ้น ขยายความสามารถ ความชำนาญด้านเครื่องจักรกลเป็นสื่อในการขยายความเป็นเจ้าของโดยการใช้ที่ดินสาธารณะทำธุรกิจเล็ก ๆ เป็นรูปแบบขององค์การที่สามารถทำให้คนมีศักดิ์ศรีและศักดิ์กันการเพิ่มเงินตรายึดครองที่ให้การศึกษา การฝึกงาน เพิ่มผลผลิตด้านอาหาร สินค้า และบริการ มีตลาดสำหรับผลผลิตในเมืองนี้ การวิจัยนี้ไม่สามารถบอกได้ว่าการสหกรณ์แต่ลำพังจะช่วยแก้ไขปัญหความยากจนได้ แต่การสหกรณ์มีบทบาทมากในการแก้ไขความยากจนในระยะต่อไป

คาราปิโก (Carapico. 1984 : 289-A-290-A) ได้ศึกษาเรื่อง "The Political Economic of Self-help : Developmdnt Cooperatives in Yemen Arub Republic" โดยศึกษาจากเอกสารและการสัมภาษณ์ มีจุดประสงค์เพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่าประเทศที่ได้รับการพัฒนาน้อยสามารถช่วยเหลือตนเองได้โดยระบบสหกรณ์ เช่น ในเยเมนเหนือ (North Yemen) ระบบสหกรณ์ช่วยขยายความเจริญในด้านต่าง ๆ เช่น มีสนามบิน การศึกษาไฟฟ้า ประปา จากการศึกษาประวัติศาสตร์ พบว่า เยเมนเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำอย่างหนักตั้งแต่ปี ค.ศ. 1962 จึงเกิดปฏิวัติเรียกร้องให้มีสวัสดิการช่วยเหลือทางด้านทรัพยากรเปิดการค้ากับต่างประเทศ นอกจากนี้ระหว่างที่เกิดปัญหาด้านน้ำมันในประเทศเพื่อนบ้านคือซาอุดีอาระเบีย เงินช่วยเหลือหลายล้านดอลลาร์ถูกระงับไป คนงานในประเทศซาอุดีอาระเบียหมดสัญญาจ้างกระชั้นหันถูกส่งกลับประเทศ ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เกือบภาษีไม่ได้รับระบบธนาคารล้มเหลวจึงเกิดความเคลื่อนไหวทางด้านการสหกรณ์ขึ้น รายงานของสมาคมแสดงให้เห็นว่าถนนสายสำคัญในชนบทหลายสาย โรงเรียน และโครงการอื่น ๆ อีกมากมายที่ได้รับเงินช่วยเหลือจากสมาคมสหกรณ์ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าความเจริญต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในเมืองหลวง หัวเมือง และชนบทที่ทุรกันดาร มีส่วนมากจากการสหกรณ์ทั้งสิ้น ซึ่งเป็นการประกาศให้ประชาชาติในประเทศด้อยพัฒนา ได้ทราบถึงความสำคัญของการสหกรณ์

เนวิลล์ และอลิซาเบธ (Neville and Elizabeth. 1991 : Abstract) ได้ทำการศึกษาลักษณะและคุณภาพของการสอนเชิงสหกรณ์ในห้องเรียน โดยศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนจากแบบเดิม คือ เน้นที่การเรียนรู้ส่วนบุคคลมาเป็นแบบกลุ่ม หรือเชิงสหกรณ์ ซึ่งผู้ศึกษาได้เลือกศึกษานักเรียนระดับประถมศึกษาในประเทศอังกฤษจำนวน 15 คน ซึ่งมีอายุระหว่าง 4-11 ปี เป็นนักเรียนที่ได้รับ

การสอนแนวใหม่ จากผลการวิจัยดังกล่าว พบว่า การสหกรณ์นั้นเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้ ควรได้รับการปลูกฝังหลักการและอุดมการณ์ให้แก่เยาวชน ตั้งแต่อยู่ในวัยเด็กซึ่งศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา แต่ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ยังประสบปัญหาหลายด้าน เช่น ขาดอาคารสถานที่ที่เหมาะสม สมาชิกขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ยังขาดประสบการณ์ทางด้านธุรกิจ ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องไม่ให้การสนับสนุนเท่าที่ควร อาจกล่าวได้ว่าแม้กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนจะมีปัญหาอยู่บ้างแต่ถ้าผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและช่วยกันปรับปรุงแก้ไข เชื่อได้ว่า กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนจะพัฒนาได้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างแน่นอน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพอสรุปได้ว่า สหกรณ์จะกำจัดการว่า "ระบบมือใครยาวสาวได้สาวเอา" หากสมาชิก เข้าใจในหลักสหกรณ์อย่างแท้จริงและสมาชิกให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง โรงเรียนเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ต้องฝึกให้นักเรียนได้เข้าใจอย่างท่องแท้ แล้วนำไปประกอบอาชีพในชีวิตประจำวันได้ ในการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา กรมสามัญศึกษา มีนโยบาย เพื่อส่งเสริมให้เกิดความรู้ความเข้าใจเรื่องสหกรณ์ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติและมีเจตคติที่ดีสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ส่งเสริมให้มีความรู้ด้านการปกครองระบอบประชาธิปไตย ฝึกฝนให้รู้จัก เคารพกฎระเบียบ ความมีน้ำใจ เสียสละ สามัคคี ซื่อสัตย์ และช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในการยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิกและตนเองให้สูงขึ้น ซึ่งขั้นตอนการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนของกองการมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนดังนี้

1. ด้านเตรียมการ เป็นการสำรวจความพร้อมของสถานศึกษา โดยหัวหน้าสถานศึกษา เป็นผู้ดำเนินการสำรวจความพร้อมร่วมกับบุคลากรในโรงเรียน สำรวจความพร้อมด้านบุคลากร สถานที่ อุปกรณ์ และทุน ดัดสินใจร่วมกันว่าจะจัดตั้งสหกรณ์หรือไม่ ถ้ามี ควรมีกิจกรรมสหกรณ์ประเภทใด ในจำนวน 4 สหกรณ์ โดยแต่งตั้งครู-อาจารย์ เป็นคณะผู้ริเริ่มขึ้นคณะหนึ่ง มีหน้าที่ค้นคว้าศึกษาหาความรู้ระเบียบและข้อบังคับของกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษาประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ ครู-อาจารย์ คณงาน ภารโรง นักเรียน จัดเตรียมเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับสหกรณ์สถานที่ อุปกรณ์ และอื่น ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินการ

2. ด้านดำเนินการ เป็นขั้นตอนในการรับสมัครสมาชิกเก็บค่าธรรมเนียมแรกเข้าและค่าหุ้นตามข้อบังคับ จัดประชุมและเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการและผู้ตรวจสอบกิจกรรมสหกรณ์ การสรรหาผู้จัดการและเจ้าหน้าที่การจัดตั้งกรรมการที่ปรึกษาการดำเนินกิจกรรมธุรกิจและการศึกษา

3. ด้านควบคุมการดำเนินการ เป็นการติดตามการดำเนินงานด้วยบุคคล 2 คณะ คือ ผู้ตรวจสอบกิจกรรมมาจากการเลือกตั้งของที่ประชุมใหญ่ประจำปี และผู้ตรวจสอบบัญชีได้รับแต่งตั้งจากหัวหน้าสถานศึกษา มีหน้าที่รายงานผลการดำเนินงานต่อหัวหน้าสถานศึกษาตามระเบียบข้อบังคับ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรเป้าหมาย
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรเป้าหมาย

1. ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสที่จัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในปีการศึกษา 2545 รวมทั้งสิ้นจำนวน 49 โรงเรียน ผู้บริหาร 49 คน ครูวิชาการ 49 คน ผู้เกี่ยวข้องรับผิดชอบกิจกรรมสหกรณ์ 49 คน รวมจำนวน 147 คน โดยผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มเป้าหมาย

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรเป้าหมาย

ตำแหน่งหน้าที่	ประชากร	กลุ่มเป้าหมาย
ผู้บริหารโรงเรียน	49	49
ครูวิชาการ	49	49
ผู้เกี่ยวข้องรับผิดชอบกิจกรรม สหกรณ์	49	49
รวม	147	147

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามประมาณค่า สำหรับแบบสอบถามประมาณค่าชนิด 5 ตัวเลือก โดยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเองแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Cheek List)

1. ตำแหน่งหน้าที่
 - 1.1 ผู้บริหารโรงเรียน
 - 1.2 หัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียน
 - 1.3 ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียน
2. ประสบการณ์ในการทำงานเป็นของบุคลากร
 - 2.1 ไม่เกิน 5 ปี
 - 1.1 5 - 10 ปี
 - 1.2 เกินกว่า 10 ปี
3. ขนาดโรงเรียน ซึ่งแบ่งเป็น
 - 3.1 โรงเรียนขนาดกลาง
 - 3.2 โรงเรียนขนาดใหญ่

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Seale) เกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา จังหวัด เพชรบุรี โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

จังหวัดเพชรบุรี โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านการส่งเสริมความรู้ สหกรณ์ร้านค้า
2. ด้านการดำเนินการและการบริการของสหกรณ์ร้านค้า
3. ด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์

โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

คะแนน 5 หมายถึง	เป็นระดับเห็นด้วยมากที่สุด
คะแนน 4 หมายถึง	เป็นระดับเห็นด้วยมาก
คะแนน 3 หมายถึง	เป็นระดับเห็นด้วยปานกลาง
คะแนน 2 หมายถึง	เป็นระดับเห็นด้วยน้อย
คะแนน 1 หมายถึง	เป็นระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. รวบรวมสาระและเนื้อหาต่าง ๆ ที่ได้จากเอกสาร งานวิจัย แนวคิดทฤษฎี ผลการวิจัย และการสัมภาษณ์ เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรต่อ กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน

3. นำข้อมูลที่ได้มาจากการรวบรวมนั้นมาสร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน 3 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า ด้านการดำเนินการและการบริการของสหกรณ์ร้านค้า ด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว ไปตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านคือ

5.1 รองศาสตราจารย์ ดร.นิตยา ประพุดติกิจ

5.2 อาจารย์สุกัญญารัตน์ คงงาม

5.3 อาจารย์ปัญญา ทองนิล

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้งให้สมบูรณ์ก่อนนำทดลอง (Try Out)

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน

8. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) จากแบบสอบถามที่ผ่านการคัดเลือก โดยใช้วิธีการหาค่าอำนาจจำแนกและหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา โดยใช้สูตรของ Cronbach ซึ่งพบว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังบุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

2. นำแบบสอบถามไปแจกให้กลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งเก็บแบบสอบถามคืน เมื่อกลุ่มตัวอย่างกรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้ว

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ

คะแนน 5 หมายถึง เป็นระดับเห็นด้วยมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง เป็นระดับเห็นด้วยมาก

คะแนน 3 หมายถึง เป็นระดับเห็นด้วยปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เป็นระดับเห็นด้วยน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เป็นระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

หลังจากนั้นนำข้อมูลของแบบสอบถามแต่ละชุดไปลงรหัสเพื่อคำนวณหาค่าสถิติโดยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ตอนที่ 1 ที่เป็นสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าความถี่และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของบุคลากรต่องิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี โดยคำนวณค่าเฉลี่ยของคะแนนแต่ละข้อในแต่ละด้าน ซึ่งพิจารณาประเมินตามเกณฑ์ดังนี้

คะแนน 4.50 – 5.00	หมายความว่า	เป็นระดับเห็นด้วยมากที่สุด
คะแนน 3.50 – 4.49	หมายความว่า	เป็นระดับเห็นด้วยมาก
คะแนน 2.50 – 3.49	หมายความว่า	เป็นระดับเห็นด้วยปานกลาง
คะแนน 1.50 – 2.49	หมายความว่า	เป็นระดับเห็นด้วยน้อย
คะแนน 1.00 – 1.49	หมายความว่า	เป็นระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยดังกล่าว จะเป็นตัวบ่งชี้ว่า โดยเฉลี่ยแล้วบุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความคิดเห็นในด้านใดและข้อใดมากน้อยเพียงใด

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่องิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสพการณ์ โดยใช้การทดสอบค่า F แบบ One - Way ANOVA, ตรวจสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟส (Scheffe's Method)

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่องิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยใช้การทดสอบค่า t (t-test)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละของแบบสอบถามตอนที่ 1 ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของแบบสอบถามตอนที่ 2 ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากร ต่องิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาใน 3 ด้าน โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541 : 40)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนประชากรทั้งหมด

- 1.3 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน SD (Standard Diviation) ใช้สูตร
(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2538 : 49)

$$SD = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum x^2)}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X^2)$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

2. สถิติใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

- 2.1 สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่น (Relisbity) ของแบบสอบถามแบบประมาณค่า โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coeffieient) ของครอนบาค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 200)

$$a = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum s^2 i}{S^2 t} \right)$$

เมื่อ	a	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum s^2 i$	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
	$S^2 T$	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนแบบสอบถามทั้งฉบับ

- 2.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามโดยใช้สูตร (Eduward 1960 : 104)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S^2_H}{N_H} + \frac{S^2_L}{N_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distributyion
	$\bar{X}_H \bar{X}_L$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มผู้ได้คะแนนสูงและต่ำ
	$S^2_H S^2_L$	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มผู้ได้คะแนนสูงและต่ำ
	$N_H N_L$	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มผู้ได้คะแนนสูงและต่ำตามลำดับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test Independent ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์ 2541 : 108)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-Distribution
	X_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	X_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

3.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance) ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์ 2534 : 249)

$$F = \frac{Ms_b}{Ms_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 2 กลุ่ม
	Ms_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	Ms_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3 ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของ เชฟเฟล์ (Scheffe's Method)

$$SD = \sqrt{(K-1)F(\alpha; dt_1, dt_2)} \sqrt{\mu S_w \left[\frac{\sum^k (C_j)^2}{j-1} \frac{1}{n_j} \right]}$$

เมื่อ	SD	แทน	ค่าวิกฤตของ Scheffe
	k	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบ
	$F(\alpha; dt_1, dt_2)$	แทน	ค่า F ในตารางแจกแจงค่า F ที่มีค่า .05 หรือ .01 และ dt_1 คือค่า dt_6 , dt_2 คือ dt_w หรือ dt_E
	US_w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม
	C_j	แทน	สัมประสิทธิ์ Contrast ซึ่งมีค่าเป็น 1,-1,1,-1,.....
	n_j	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาค้นคว้า เรื่องความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ได้กระทำตามลำดับความมุ่งหมายการศึกษาค้นคว้า ที่กำหนดไว้ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
df	แทน	ระดับชั้นความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ในด้านการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า ด้านการดำเนินการและการบริการของสหกรณ์ร้านค้า และด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ในด้านการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า ด้านการดำเนินการและการบริการของสหกรณ์ร้านค้า และด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน ในกรณีพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ ประสพการณ์ และขนาดโรงเรียน เกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรต่อ กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
1.1 ผู้บริหารโรงเรียน	49	33.3
1.2 หัวหน้าฝ่ายวิชาการ	49	33.3
1.3 ผู้รับผิดชอบกิจกรรมสหกรณ์	49	33.3
2. ประสพการณ์		
2.1 ไม่เกิน 5 ปี	42	28.6
2.2 5 – 10 ปี	49	33.3
2.3 เกินกว่า 10 ปี	56	38.1
3. ขนาดโรงเรียน		
3.1 ขนาดกลาง	99	67.3
3.2 ขนาดใหญ่	48	33.7

จากตาราง 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 147 คน

1. เป็นผู้บริหารโรงเรียน 49 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ 49 คน และผู้รับผิดชอบ กิจกรรมสหกรณ์ 49 คน

2. เป็นบุคลากรที่มีประสพการณ์ในการทำงานเกินกว่า 10 ปีมากที่สุด 56 คน รองลงมา มีประสพการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปี 49 คน และมีประสพการณ์ในการทำงานไม่เกิน 5 ปี 42 คน ตามลำดับ

3. ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง 99 คน รองลงมา เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ 48 คน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งพิจารณาประเมินตามเกณฑ์ดังนี้

คะแนน 4.50 – 5.00	หมายความว่า	เป็นระดับเห็นด้วยมากที่สุด
คะแนน 3.50 – 4.49	หมายความว่า	เป็นระดับเห็นด้วยมาก
คะแนน 2.50 – 3.49	หมายความว่า	เป็นระดับเห็นด้วยปานกลาง
คะแนน 1.50 – 2.49	หมายความว่า	เป็นระดับเห็นด้วยน้อย
คะแนน 1.00 – 1.49	หมายความว่า	เป็นระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

เป็นการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า ด้านการดำเนินการและการบริหารของสหกรณ์ร้านค้า และด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตาราง 3 - 6

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

ความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า	$\bar{X}$	S	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า	3.1802	.6397	ปานกลาง
2. ด้านการดำเนินการและการบริการของ สหกรณ์ร้านค้า	3.0623	.5905	ปานกลาง
3. ด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า	2.9608	.6319	ปานกลาง
รวม	3.0678	.5407	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่าความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของบุคลากรต่องิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าใน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ด้านการ
ส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า

ความคิดเห็นต่องิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า	$\bar{X}$	S	ระดับความคิดเห็น
1. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมสหกรณ์ได้ให้ความรู้ ความเข้าใจในกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้า แก่ครู – อาจารย์ – ภารโรงและนักเรียน	3.2653	.9603	ปานกลาง
2. โรงเรียนของท่านมีการเตรียมเอกสารและแบบพิมพ์ที่มีความจำเป็นจัดพิมพ์ระเบียบข้อบังคับแบบสอบถามใบสมัคร ใบเสร็จและแบบฟอร์ม	3.3673	1.0275	ปานกลาง
3. โรงเรียนของท่านมีการส่งเสริมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าเข้ากับการอบรมอย่างเหมาะสม	3.1972	1.0179	ปานกลาง
4. สมาชิกเข้าใจในการปฏิบัติงานกิจกรรมสหกรณ์	3.2517	1.0458	ปานกลาง
5. บุคลากรมีความสามารถนำความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าไปปฏิบัติงาน	3.1904	.9885	ปานกลาง
6. โรงเรียนของท่านมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมสหกรณ์ให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่นผู้ปกครอง ชุมชนทราบ	3.0068	.9252	ปานกลาง
7. โรงเรียนของท่านให้ความรู้ และ ประสพการณ์ด้านกิจกรรมสหกรณ์แก่นักเรียนในหลักสูตร	3.2040	.9995	ปานกลาง
8. โรงเรียนของท่านจัดกิจกรรมสหกรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียน การสอน	3.2040	.9857	ปานกลาง
9. โรงเรียนของท่านจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองหรือชุมชนได้มาเยี่ยมชม หรืออุดหนุนสินค้าในโรงเรียน	2.9319	1.1266	ปานกลาง
10. บุคลากรโรงเรียนของท่านมีการศึกษานโยบายระเบียบและแผนปฏิบัติต่างๆ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์	3.1836	1.0535	ปานกลาง
รวม	3.1802	.6397	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่าความคิดเห็นของบุคลากรต่องิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ด้านการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้าอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของบุคลากรต่องิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าใน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ด้านการดำเนิน
การและการบริการของสหกรณ์ร้านค้า

ความคิดเห็นต่องิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า	$\bar{X}$	S	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้จัดการสามารถแก้ไขปัญหาและตอบข้อซักถามของสมาชิกได้อย่างมีเหตุผล	3.0408	.9499	ปานกลาง
2. การดำเนินงานของสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่านมีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน	3.0204	.8232	ปานกลาง
3. ร้านค้าสหกรณ์ในโรงเรียน มีการกำหนดการเปิด – ปิด สหกรณ์เพื่อบริการได้ดี	3.0272	1.0787	ปานกลาง
4. คณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนของท่านมีการคัดเลือกบุคคลเป็นผู้จัดการด้วยวิธีที่ดีและเหมาะสม	3.0884	.9430	ปานกลาง
5. โรงเรียนของท่านมีคณะกรรมการดำเนินงานที่มีความรู้ความสามารถและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	3.0612	.9596	ปานกลาง
6. ร้านค้าสหกรณ์ในโรงเรียน มีความกระตือรือร้นในการบริการลูกค้าได้ดี	3.1836	.9437	ปานกลาง
7. โรงเรียนของท่านมีการจัดบริการที่รวดเร็วและประทับใจ	2.9727	.9061	ปานกลาง
8. ร้านค้าสหกรณ์ในโรงเรียน มีการต้อนรับสมาชิกที่มาใช้บริการที่ดี	3.0816	.9827	ปานกลาง
9. ร้านค้าสหกรณ์ในโรงเรียน ปฏิบัติตามข้อบังคับกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ	3.0748	.9296	ปานกลาง
10. ร้านค้าสหกรณ์ในโรงเรียน จัดจำหน่ายสินค้าตามความต้องการสมาชิก พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิก	3.1088	1.0670	ปานกลาง
11. ร้านค้าสหกรณ์ในโรงเรียน มีความพร้อมด้านการจัดเตรียมอาคารสถานที่	3.0680	.9976	ปานกลาง
12. ร้านค้าสหกรณ์ในโรงเรียน มีความพร้อมด้านการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ	3.0204	1.0032	ปานกลาง
รวม	3.0623	.5905	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่าความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ด้านการดำเนินการและการบริการของสหกรณ์ร้านค้า อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าใน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ด้านการประเมิน
ผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า

ความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า			
1. ท่านคิดว่าการดำเนินการของสหกรณ์ร้านค้าในรอบปีนี้น่าพึงพอใจกว่าผลงานปีที่แล้วเพียงใด	2.9523	1.0555	ปานกลาง
2. ท่านคิดว่าการดำเนินการสหกรณ์ร้านค้าของท่านได้จัดให้มีการประชุมใหญ่ สมาชิกสหกรณ์อย่างเหมาะสม	2.9727	.8596	ปานกลาง
3. ท่านคิดว่าคณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์ร้านค้ามีการประสานความคิดเห็นและความต้องการในการดำเนินงานดี	2.8435	.9193	ปานกลาง
4. ท่านคิดว่าการจ่ายเงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิกได้กระทำในระหว่างปีกับสหกรณ์ร้านค้าของท่านเหมาะสม	3.1088	1.0476	ปานกลาง
5. สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่านมีการวางแผนงานการกำหนดนโยบายเป้าหมาย	2.9251	.9514	ปานกลาง
6. โรงเรียนของท่านมีการรายงานขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินการ	2.9591	.8670	ปานกลาง
7. โรงเรียนของท่านมีการดำเนินการเรียกประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกตามข้อบังคับของกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า	2.9319	.9555	ปานกลาง
8. โรงเรียนของท่านมีการกำกับดูแลตรวจสอบติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ร้านค้า	2.9523	1.0158	ปานกลาง
9. โรงเรียนของท่านส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมและให้กำลังใจแก่บุคลากรปฏิบัติงาน	3.0136	.8835	ปานกลาง
10. โรงเรียนของท่านจัดให้มีการติดต่อประสานงานและร่วมมือกับกิจกรรม สหกรณ์อื่นๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกัน	2.7551	.9622	ปานกลาง
11. ท่านคิดว่าบุคลากรซื้อสัตย์สุจริตมีความรับผิดชอบต่อกิจกรรมสหกรณ์	3.2040	1.9300	ปานกลาง
12. ท่านคิดว่าบุคลากรที่รับผิดชอบต่อกิจกรรมสหกรณ์มีความอดทน	2.9115	1.1403	ปานกลาง
รวม	2.9608	.6319	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่าความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า อยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

เป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าทั้ง 3 ด้านคือด้านการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า ด้านการดำเนินการและการบริการของสหกรณ์ร้านค้า และด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสพการณ์ และขนาดโรงเรียน

3.1 ผลการเปรียบเทียบบุคลากรที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ในแต่ละด้านแตกต่างกัน ดังตาราง 7

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการส่งเสริมความรู้ สหกรณ์ร้านค้า	ระหว่างกลุ่ม	2	1.810	.905	2.249
	ภายในกลุ่ม	144	57.943	.402	
	รวม	146	59.753		
ด้านการดำเนินการและบริการ ของสหกรณ์ร้านค้า	ระหว่างกลุ่ม	2	.894	.447	1.286
	ภายในกลุ่ม	144	50.021	.347	
	รวม	146	50.021		
ด้านการประเมินผล กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า	ระหว่างกลุ่ม	2	.468	.234	.583
	ภายในกลุ่ม	144	57.842	.402	
	รวม	146	58.310		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.894	.447	1.540
	ภายในกลุ่ม	144	41.802	.290	
	รวม	146	42.696		

จากตาราง 7 แสดงว่าบุคลากรที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ทั้งรายด้านและโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 เปรียบเทียบบุคลากรที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ในแต่ละด้านแตกต่างกัน ดังตาราง 8

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรีที่มีประสบการณ์ต่างกัน

	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า	ระหว่างกลุ่ม	2	3.457	1.729	4.421*
	ภายในกลุ่ม	144	56.296	.391	
	รวม	146	59.753		
ด้านการดำเนินการและบริการของสหกรณ์ร้านค้า	ระหว่างกลุ่ม	2	12.016	6.008	22.242**
	ภายในกลุ่ม	144	38.898	.270	
	รวม	146	50.914		
ด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า	ระหว่างกลุ่ม	2	9.110	4.555	13.332**
	ภายในกลุ่ม	144	49.199	.342	
	รวม	146	58.310		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	6.562	3.281	13.076**
	ภายในกลุ่ม	144	36.134	.251	
	รวม	146	42.696		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 แสดงว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการดำเนินการและบริการของสหกรณ์ร้านค้า และด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบว่า ค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่มีความแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test) ดังแสดงในตาราง 9

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่องิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ด้านการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า ด้านการดำเนินการและบริการมีสหกรณ์ร้านค้าด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า และภาพรวมความคิดเห็น เป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test) โดยจำแนกตามประสบการณ์

ประสบการณ์	$\bar{X}$ ด้านการส่งเสริมความรู้	ไม่เกิน 5 ปี 3.1380	5 – 10 ปี 3.0061	เกินกว่า 10 ปี 3.3642
ไม่เกิน 5 ปี	3.1380	-	.1319	.2261
5 – 10 ปี	3.0061		-	.3581*
เกินกว่า 10 ปี	3.3642			-
	$\bar{X}$ ด้านการดำเนินการและ บริการ	ไม่เกิน 5 ปี 2.6527	5 – 10 ปี 3.0731	เกินกว่า 10 ปี 3.3601
ไม่เกิน 5 ปี	2.6527	-	.4203**	.7073**
5 – 10 ปี	3.0731		-	.2869**
เกินกว่า 10 ปี	3.3601			-
	$\bar{X}$ ด้านการประเมินผล	ไม่เกิน 5 ปี 2.5992	5 – 10 ปี 2.9812	เกินกว่า 10 ปี 3.2142
ไม่เกิน 5 ปี	2.5992	-	.3820**	.6150**
5 – 10 ปี	2.9812		-	.2329
เกินกว่า 10 ปี	3.2142			-
	$\bar{X}$ โดยรวม	ไม่เกิน 5 ปี 2.7966	5 – 10 ปี 3.0201	เกินกว่า 10 ปี 3.3128
ไม่เกิน 5 ปี	2.7966	-	.2234	.5162**
5 – 10 ปี	3.0201		-	.2927*
เกินกว่า 10 ปี	3.3128			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 9 แสดงว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นต่องิจกรรม สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมแตกต่างกับ บุคลากรที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี ส่วนบุคลากรที่มีประสบการณ์ 5 – 10 ปี มีความคิดเห็นต่องิจกรรม สหกรณ์ร้านค้า โดยรวมแตกต่างกับ บุคลากรที่มีประสบการณ์เกินกว่า

10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ 5 – 10 ปี

เมื่อพิจารณาด้านการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า พบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ 5 – 10 ปี มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกับบุคลากรที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี มี ค่าเฉลี่ยมากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ 5 – 10 ปี

เมื่อพิจารณาด้านการดำเนินการและบริการของสหกรณ์ร้านค้า พบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกับ บุคลากรที่มี ประสบการณ์ 5 – 10 ปี และบุคลากรที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่า บุคลากรที่มี ประสบการณ์ 5 – 10 ปี และบุคลากรที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี ตามลำดับ ส่วนบุคลากรที่มีประสบการณ์ 5 – 10 ปี มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าแตกต่างกับ บุคลากรที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ 5 – 10 ปี

เมื่อพิจารณาด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า พบว่าบุคลากรที่มี ประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกับ บุคลากรที่มี ประสบการณ์ 5 – 10 ปี และบุคลากรที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี มีความคิดเห็น มากกว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ 5 – 10 ปี และบุคลากรที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี ตามลำดับ

3.3 เปรียบเทียบบุคลากรในขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในแต่ละด้านแตกต่างกัน ดังตาราง 10

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน

ความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า	โรงเรียนขนาดกลาง		โรงเรียนขนาดใหญ่		t
	N = 99		N =48		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
ด้านการส่งเสริมความรู้ สหกรณ์ร้านค้า	3.3979	.6340	2.7312	.3567	6.776**
ด้านการดำเนินการและบริการของสหกรณ์ร้านค้า	3.2020	.6260	2.7743	.3746	4.365**
ด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า	3.0656	.6727	2.7447	.4755	2.963**
รวม	3.2218	.5614	2.7501	.3132	5.421**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 10 แสดงว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ใน 3 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า ด้านการดำเนินการและการบริการของสหกรณ์ร้านค้า และด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 49 โรงเรียน จำนวน 147 คน

ในบทนี้จะได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการวิจัย ความสำคัญของการวิจัย ประชากรเป้าหมาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรีใน 3 ด้าน
 - 1.1 ด้านการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า
 - 1.2 ด้านการดำเนินการและการบริการของสหกรณ์
 - 1.3 ด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรีโดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสพการ และขนาดของโรงเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ครั้งนี้ผลของการศึกษาจะเป็นประโยชน์ดังนี้

1. สามารถทราบระดับความคิดเห็นของบุคลากรของสถานศึกษา ที่มีความ คิดเห็นไปในทางส่งเสริมและไม่ส่งเสริมต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี
2. เป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมกิจกรรมของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในสถานศึกษา
3. เป็นประโยชน์ทางวิชาการสำหรับการศึกษาและการศึกษาค้นคว้าเรื่องที่เกี่ยวข้องกันนี้ในโอกาสต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ในการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่องิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ผู้ศึกษาค้นคว้าได้กำหนด ขอบเขตของการวิจัยดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ที่มีการจัดกิจกรรม สหกรณ์ร้านค้า จำนวน 49 โรงเรียน จำนวน 147 คน

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี โดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 147 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่องิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของบุคลากร แบบสอบถามประเภทเลือกตอบ (Check List) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ความคิดเห็นของบุคลากรต่องิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ท (Likert) 5 ระดับ จำนวน 34 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9598

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากบุคลากรโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี โดยแจกแบบสอบถามไปจำนวน 147 ฉบับ ได้รับกลับคืนโดยครบถ้วนสมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. คำนวณหาค่าร้อยละ สถานภาพของบุคลากร
2. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ของความคิดเห็นของบุคลากรต่องิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ใน 3 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมความรู้ สหกรณ์ร้านค้าด้านการดำเนินการและการบริการของสหกรณ์ และด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า โดยรวม และรายด้าน

3. ทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ตามตัวแปร คือ ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์และขนาดของโรงเรียน โดยใช้สถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม (t - test independent) สถิติทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม (one - way ANOVA) เมื่อพบ

ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีทดสอบของ เชฟเฟล์ (Scheffe's Method)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี สรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพของบุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

1.1 ผู้บริหารโรงเรียน 49 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ 49 คน และผู้รับผิดชอบกิจกรรมสหกรณ์ 49 คน

1.2 ประสบการณ์ของบุคลากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 147 คน แบ่งเป็นบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานเกินกว่า 10 ปี มากที่สุด 56 คน รองลงมา มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี 49 คน และมีประสบการณ์ในการทำงานไม่เกิน 5 ปี 42 คน

1.3 ขนาดของโรงเรียนที่บุคลากรสังกัด กลุ่มตัวอย่างจำนวน 147 คน ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง 99 คน รองลงมา เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ 48 คน

2. บุคลากรมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

2.1 ด้านการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า บุคลากรที่มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ด้านการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า อยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านการดำเนินการและการบริการของสหกรณ์ร้านค้า บุคลากรที่มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ด้านการดำเนินการและการบริการของสหกรณ์ร้านค้า อยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า บุคลากรที่มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า อยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตามความมุ่งหมายของการวิจัย และสมมติฐานในการวิจัยผลการวิจัยพบว่า

3.1 บุคลากรที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 บุคลากรที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการดำเนินการและการบริการของสหกรณ์ร้านค้า และด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบรายคู่พบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมแตกต่างกับ บุคลากรที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี ส่วนบุคลากรที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า โดยรวมแตกต่างกับบุคลากรที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติระดับ .05 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า บุคลากรที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา แตกต่างกับบุคลากรที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี

เมื่อพิจารณาด้านการดำเนินการและบริการของสหกรณ์ร้านค้า พบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา แตกต่างกับบุคลากรที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และบุคลากรที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และบุคลากรที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี ตามลำดับ ส่วนบุคลากรที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าแตกต่างกับ บุคลากรที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี เมื่อพิจารณาด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า พบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาแตกต่างกับบุคลากรที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และบุคลากรที่มีประสบการณ์ เกินกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยบุคลากรที่มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และบุคลากรที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี ตามลำดับ

3.3 บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนขาดการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ครู - นักเรียน เกี่ยวกับระเบียบและการดำเนินงานของสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียน ขาดการตรวจสอบภายใน และรายงานให้ผู้บริหารทราบทุกเดือน ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ครู - อาจารย์ นักเรียน และผู้ปกครองให้ความสนใจถึงเรื่องสหกรณ์และกำหนดบทบาทของเจ้าหน้าที่ไม่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิราวัลย์ จักรทอง (2522 : 124 - 141) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาในการจัดตั้งและดำเนินการสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่ากิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนเป็นผลมาจากสมาชิกขาดความรู้และความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จำนง นันรอบ (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องสถานภาพและปัญหาการบริการกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาสมาชิกขาดความรู้ความเข้าใจ ไม่ศรัทธา และไม่เชื่อมั่นให้หลักและวิธีการสหกรณ์มากนัก และสอดคล้องกับงานวิจัย ของสะอาด นาคาเริงฤทธิ์ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ทำ

การวิจัยเรื่องปัญหาการดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายบริการใน 3 ขั้นตอน ขั้นเตรียมการ ขั้นดำเนินการ และขั้นการควบคุมการดำเนินการ ผลการวิจัยพบว่าปัญหาโดยรวมมีปัญหาระดับปานกลาง เป็นผลทำให้ความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี มีความเหมาะสมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ทำงานและขนาดโรงเรียน พบว่า

2.1 บุคลากรที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ทั้งรายด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ระดับเดียวกัน อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสหกรณ์ ต่างก็มีภาระงานมากอยู่แล้ว และยังต้องทำหน้าที่สอน จึงทำให้ไม่มีเวลาที่จะศึกษาหาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของกิจกรรมสหกรณ์และยังขาดการติดตามและประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ ก็เพื่อผลไปสู่การได้รับการปฏิบัติในเรื่องเหล่านี้อยู่ในระดับน้อย ซึ่งกระบวนการติดตามและประเมินผล เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญตามที่ ผกา บุญเรือง (2526 : 161) ได้กล่าวว่า กิจกรรมนักเรียนที่จัดขึ้นในโรงเรียนจะได้ผลมากน้อยเพียงใด มีข้อดีข้อเสียอย่างไร ก็ต้องอาศัยกระบวนการประเมินผลเป็นสำคัญ เพื่อได้ข้อมูลย้อนกลับไปเพื่อปรับปรุง วางแผนในการดำเนินงาน บุคลากรที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน ขาดการประเมินผล จึงทำให้มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ครูในระดับปานกลาง

2.2 บุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะว่าทุกอาชีพต้องการผู้มีประสบการณ์จากการเรียนทฤษฎีและปฏิบัติงานเพื่อนำมาพัฒนาการงานอาชีพเหมือนกันทุกอาชีพเมื่อพิจารณาตามประสบการณ์พบว่า ทุกประสบการณ์เห็นว่าการดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์ต้องอาศัยประสบการณ์การทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของกรมการพัฒนาชุมชน (กองพัฒนาสังคมเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม, 2540 : 7) ที่ระบุว่ามีปัญหาในเรื่องกรรมการที่เพิ่งได้รับการแต่งตั้งใหม่หรือมีการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหาร ทำให้เกิดปัญหาในการบริหารงานตลอดจนการจัดกิจกรรมของกลุ่ม เพราะมีความเห็นในรายละเอียดของการดำเนินงานที่แตกต่างกัน และผู้มีประสบการณ์เกินกว่า 10 ปีขึ้นไป ย่อมมีความมั่นคงในอาชีพงาน การดิ้นรนการเปลี่ยนงานก็น้อยลง การแสวงหาความรู้ทักษะใหม่ ๆ มีน้อยลงจึงไม่ต้องการแสวงหาประสบการณ์ในการทำงานจากแหล่งอื่น ๆ สำหรับผู้มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี ถือว่าเป็นช่วงเริ่มต้นงานใหม่ จึงต้องการแสวงหาประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับตัวให้เหมาะสมกับงานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ส่วนประสบการณ์ 5 -10 ปี ต้องการแสวงหาประสบการณ์เพื่อเปลี่ยนสายงาน เพื่อนำไปเลื่อนขั้นเงินเดือนและตำแหน่งงาน อาจเป็นเพราะว่าประสบการณ์ดังกล่าวเป็นช่วงเวลาที่คนเราได้มีเวลาค้นพบตัวเองว่าตนเองทำงานอยู่ในปัจจุบันตรงกับความต้องการหรือไม่จึงต้องการเปลี่ยนสายงาน บุคคลจึงต้องการพัฒนางานที่ทำอยู่ให้ดีที่สุด เมื่อมีโอกาสในการก้าวหน้าในตำแหน่ง เหตุผล

ดังกล่าว จึงมีผลทำให้บุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลีวรรณ ภูมิไฉสกุล (2532 : 163) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของบุคลากรฝ่ายบริหารที่มีต่อการจัดสวัสดิการภายในของมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่าผู้มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความพึงพอใจในชีวิตการทำงานแตกต่างกัน

2.3 บุคลากรที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรีโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะว่าตามสภาพความเป็นจริง โรงเรียนที่มีขนาดใหญ่มีนักเรียนจำนวน 301 คนขึ้นไป ย่อมมีความพร้อมในด้านการเงินทุนหมุนเวียนบุคลากรก็มีจำนวนส่วนร่วมและอยู่ใกล้ชุมชนที่มีประชากรจำนวนมากจึงได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณมากกว่า โรงเรียนขนาดเล็กซึ่งขาดงบประมาณการสนับสนุนจากชุมชน จำนวนนักเรียนมีน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนางสาวฉลาด เสริมปัญญา (2526 : 83) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความรู้และทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียน และครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัด ขอนแก่น พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์ แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนด้านการส่งเสริมความรู้ สหกรณ์ร้านค้า ด้านการดำเนินการและการบริการสหกรณ์ร้านค้า และด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งทางโรงเรียนควรพิจารณาปรับปรุงกิจกรรมสหกรณ์โดยให้การสนับสนุน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน โดยการจัดการบริการที่รวดเร็วและประทับใจแก่สมาชิก โรงเรียนควรจัดให้มีการติดต่อประสานงานและร่วมมือกับกิจกรรมสหกรณ์อื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกัน คณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนต้องมีการประสานความคิดเห็นและความต้องการในการดำเนินงานที่ดี โรงเรียนควรจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองหรือชุมชนได้มาเยี่ยมชม หรืออุดหนุนสินค้าในโรงเรียน
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูควรจัดให้มีโครงการให้การศึกษาอบรมเกี่ยวกับความรู้เรื่องสหกรณ์ และการดำเนินงานรวมกับการให้บริการแก่ผู้บริหารโรงเรียนหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสหกรณ์ นักเรียน ผู้ปกครองเพื่อเป็นการปูพื้นฐานในการดำเนินการต่อไป
3. ผู้บริหารโรงเรียน และครู ควรมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน จะนำมาซึ่งความสำเร็จ โดยการจัดให้มีการประชุมสัมมนาของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียน ควรดำเนินการอย่างมีแผนงานโดยกำหนดขอบเขตเป้าหมายไว้อย่างแน่ชัด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไป ควรจะวิจัยความพร้อมของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนว่าโรงเรียนลักษณะใดที่สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนได้
2. การศึกษาวิจัยถึงความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อโครงการจัดกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนประถมศึกษาเพราะผู้ปกครองนักเรียนจะมีส่วนสนับสนุนให้โครงการนี้ดำเนินการไปได้ด้วยดี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฤติยา มหาชนะวงศ์. (2537). การดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนประจำจังหวัดอุบลราชธานี : ศึกษาเฉพาะกรณีกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าที่ได้รับกับไม่ได้รับคัดเลือกเป็นแม่แบบ ปริญญานิพนธ์. กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. มหาสารคาม. อัดสำเนา
- คณิงนิจ พิบูลย์สวัสดิ์. (2521). อิทธิพลสหกรณ์การเกษตรต่อการดำรงชีพของครอบครัวเกษตรกรบ้านหุบ กระ พง เพชรบุรี วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน (2527). คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรม สหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน (2530). คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรม สหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สามเจริญพาณิชย์.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน (2534). คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรม สหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สามเจริญพาณิชย์.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน (2543). สหกรณ์ก้าวไกลในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- จำนง นันรอบ. (2524). สถานภาพและปัญหาการบริหารกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 12. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา
- ฉลาด เสริมปัญญา. (2520). การศึกษาความรู้และทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม สหกรณ์โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมพัฒนา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อัดสำเนา
- ฉลอง บุญญพิทักษ์สกุล. (2519). ปัญหาและอุปสรรคของธุรกิจสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.บ. (สังคมพัฒนา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร
- นิตา สุวรรณประเทศ. (2521). ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาประชากรศึกษา. ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา วิทยา นิพนธ์ ศศ.บ. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร
- นวลฉวี แสงชัย. (2526). ความรู้และทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อร้านกิจการสหกรณ์โรงเรียนนารีนุกูล จังหวัด อุบลราชธานี วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมพัฒนา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์. อัดสำเนา
- ประเวศ วะสี. (2542). เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคมแนวทางพลิกพื้นเศรษฐกิจสังคม. กรุงเทพฯ : สำนัก พิมพ์หมอชาวบ้าน
- ปราณี ศรีจันทิ. (2538). การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในสถาบันการศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปริญญานิพนธ์ . กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ. อัดสำเนา.
- พสุ สัตถาภรณ์. (2526). การบริหารสหกรณ์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2526). พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 2. อักษรเจริญทัศน์.

- เรืองเวทย์ แสงรัตนา. (2522). ความคิดเห็นและความสนใจของนักเรียนเตรียมทหารเกี่ยวกับอัตราเพิ่มประชากรของไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.บ. (สังคมศาสตร์). กรุงเทพฯ : วิทยาลัยบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ลีวรรณ อุภูมิใจสกุล. (2532). ความพึงพอใจของบุคลากรฝ่ายบริการที่มีต่อการจัดสวัสดิการภายในของมหาวิทยาลัยรามคำแหง. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดมศึกษา.
- วชิราวัลย์ จักรทอง. (2522). ปัญหาการจัดตั้งและดำเนินการสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ค.ม. (มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดมศึกษา.
- วินัย วงศ์ทองดี. (2525). การจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี วิทยานิพนธ์ ค.ม. (ประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดมศึกษา.
- วรชัย เยาวภาณี. (2522). ยุทธวิธีในการฝึกอบรมสมาชิกสหกรณ์การเกษตร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. อุดมศึกษา.
- สามารถ จันทร์สุริย์. (2524). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของครูในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 1 วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อุดมศึกษา.
- ศึกษาธิการ. กระทรวง (2520). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสหกรณ์และส่งเสริมสหกรณ์ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. 2520 ก.
- ศึกษาธิการ. กระทรวง (2520 ข). โครงการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.
- เศรษฐกิจการ เสาร์ทอง. (2531). ปัญหาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดมศึกษา.
- สุนทร ธวัชไพบูลย์. (2531). ความคิดเห็นของบุคลากรและนักศึกษาต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในวิทยาลัยเกษตรกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษาภาคใต้ วิทยานิพนธ์. กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดมศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2528). การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรม สหกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ โรงพิมพ์การศาสนา
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). สหกรณ์ก้าวไกลในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา
- สำนักงานนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. (2543). รายงานการประเมินผลทศวรรษโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เส้นทางสู่การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยพัฒนาพาณิชย์.
- Best, John w. (1977). *Research in Education*. 3rd ed. Englewood Cliffs. New jersey : Prentice-Hall Inc.
- Calvert. H. (1933). *The Law and Principles of Co-operation*. 4th ed. Calcutta : Thacker, Spring & Co.
- Fay, C.R. (1948) *Co-operation of Home and Abroad*. 2 Vols. 5th ed. London : Staples Press Ltd.,

- Good, Carter V. (1969). *Dictionary of Education*. New York : McGraw. Hill.
- Hornby, A.S. Catenby, E.V. and Wakefield, W. (1968) .The Advanced Learner's Dictionnary of Current English. 2nd ed. London : Ouford. University Press.
- Nunnally. Jim c. (1959). Test and Measurenemts. Assessment Prediction. New York : Mc Craw Hill.
- Roy. Ewell Paul. (1969) *Cooperative : Today and Tomorrow*. 2nd ed. Danville, Illinois : The Interstate Printer & Publisher, Inc.,
- Schaars, Marvin A. (1973). *Cooperative, Principle and Practices*. Madison : University of Wisconsin Extention.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร. นิตยา ประพฤติกิจ	อาจารย์ประจำภาคการศึกษาปฐมวัย
คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี
2. อาจารย์ สุกัญญารัตน์ กองงาม	อาจารย์ประจำภาควิชาวัดผลและประเมินผล
คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี
3. อาจารย์ ปัญญา ทองนิล	อาจารย์ประจำภาคการพัฒนาหลักสูตร
คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี

ภาคผนวก ข

ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

ที่ ทบ 1012/ 5612

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม และรายชื่อโรงเรียนในสังกัด

เนื่องด้วย นายอนิรุทธิ์ บัวทอง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์รุ่งรงค์ อุดมไพจิตรกุล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และผู้รับผิดชอบกิจกรรมสหกรณ์ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ดังเอกสารที่แนบ คอบแบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายอนิรุทธิ์ บัวทอง ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มีความประสงค์จะศึกษาเรื่องความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรีโดยให้ บุคลากรกรอกแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริง เพราะคำตอบของท่านจะเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจะแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความและกาเครื่องหมาย / ลงในช่อง () ที่ตรงกับสภาพของท่าน

1. ตำแหน่งหน้าที่

- () ผู้บริหารโรงเรียน
- () หัวหน้าฝ่ายวิชาการ
- () ผู้รับผิดชอบกิจกรรมสหกรณ์

2. ประสบการณ์

- () ไม่เกิน 5 ปี
- () 5 – 10 ปี
- () เกินกว่า 10 ปี

1. ขนาดโรงเรียน

- () โรงเรียนขนาดกลาง
- () โรงเรียนขนาดใหญ่

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของท่านที่มีต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วกาเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่เป็นจริงมากที่สุด

คะแนน 5 หมายถึง	เป็นระดับเห็นด้วยมากที่สุด
คะแนน 4 หมายถึง	เป็นระดับเห็นด้วยมาก
คะแนน 3 หมายถึง	เป็นระดับเห็นด้วยปานกลาง
คะแนน 2 หมายถึง	เป็นระดับเห็นด้วยน้อย
คะแนน 1 หมายถึง	เป็นระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	ลักษณะความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด 5	เห็นด้วยมาก 4	เห็นด้วยปานกลาง 3	เห็นด้วยน้อย 2	เห็นด้วยน้อยที่สุด 1
	ด้านการส่งเสริมความรู้สหกรณ์ร้านค้า					
1	บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมสหกรณ์ได้ให้ความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าแก่ครู-อาจารย์-ภารโรงและนักเรียน					
2	โรงเรียนของท่านมีการเตรียมเอกสารและแบบพิมพ์ที่มีความจำเป็นจัดพิมพ์ระเบียบข้อบังคับแบบสอบถามใบสมัคร ใบเสร็จและแบบฟอร์ม					
3	โรงเรียนของท่านมีการส่งเสริมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าเข้ารับการอบรมอย่างเหมาะสม					
4	สมาชิกเข้าใจในการปฏิบัติงานกิจกรรมสหกรณ์					
5	บุคลากรมีความสามารถนำความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าไปปฏิบัติงาน					
6	โรงเรียนของท่านมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมสหกรณ์ให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่นผู้ปกครอง ชุมชนทราบ					
7	โรงเรียนของท่านให้ความรู้ และประสบการณ์ด้านกิจกรรมสหกรณ์แก่นักเรียนในหลักสูตร					
8	โรงเรียนของท่านจัดกิจกรรมสหกรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนการสอน					
9	โรงเรียนของท่านจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองหรือชุมชนได้มาเยี่ยมชม หรืออุดหนุนสินค้าในโรงเรียน					
10	บุคลากรโรงเรียนของท่านมีการศึกษานโยบาย ระเบียบ และแผนปฏิบัติต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสหกรณ์					

ข้อ	ลักษณะความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด 5	เห็นด้วย มาก 4	เห็นด้วย ปานกลาง 3	เห็นด้วย น้อย 2	เห็นด้วย น้อยที่สุด 1
	ด้านการดำเนินการและการบริการ ของสหกรณ์ร้านค้า					
1	ผู้จัดการสามารถแก้ไขปัญหาและตอบข้อซักถามของสมาชิกได้อย่างมีเหตุผล					
2	การดำเนินงานของสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่านมีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน					
3	ร้านค้าสหกรณ์ในโรงเรียน มีการกำหนดการเปิด - ปิดสหกรณ์เพื่อบริการได้ดี					
4	คณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียนของท่านมีการคัดเลือกบุคคลเป็นผู้จัดการด้วยวิธีที่ดีและเหมาะสม					
5	โรงเรียนของท่านมีคณะกรรมการดำเนินงานที่มีความรู้ความสามารถและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี					
6	ร้านค้าสหกรณ์ในโรงเรียน มีความกระตือรือร้นในการบริการลูกค้าได้ดี					
7	โรงเรียนของท่านมีการจัดบริการที่รวดเร็วและประทับใจ					
8	ร้านค้าสหกรณ์ในโรงเรียน มีการต้อนรับสมาชิกที่มาใช้บริการที่ดี					
9	ร้านค้าสหกรณ์ในโรงเรียน ปฏิบัติตามข้อบังคับกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ					
10	ร้านค้าสหกรณ์ในโรงเรียน จัดจำหน่ายสินค้า ตามความต้องการของสมาชิก พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิก					
11	ร้านค้าสหกรณ์ในโรงเรียน มีความพร้อมด้านการจัดเตรียมอาคารสถานที่					
12	ร้านค้าสหกรณ์ในโรงเรียน มีความพร้อมด้านการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ					

ข้อ	ลักษณะความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด 5	เห็นด้วย มาก 4	เห็นด้วย ปานกลาง 3	เห็นด้วย น้อย 2	เห็นด้วย น้อยที่สุด 1
	ด้านการประเมินผลกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า					
1	ท่านคิดว่าการดำเนินการของสหกรณ์ร้านค้าในรอบปีนี้ น่าพึงพอใจกว่าผลงานปีที่แล้วเพียงใด					
2	ท่านคิดว่าการดำเนินการสหกรณ์ร้านค้าของท่านได้จัด ให้มีการประชุมใหญ่ สมาชิกสหกรณ์อย่างเหมาะสม					
3	ท่านคิดว่าคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ร้านค้ามี การประสานความคิดเห็นและความต้องการในการ ดำเนินงานดี					
4	ท่านคิดว่าการจ่ายเงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิกได้กระทำ ในระหว่างปีกับสหกรณ์ร้านค้าของท่านเหมาะสม					
5	สหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนของท่านมีการวางแผนงาน การกำหนดนโยบายเป้าหมาย					
6	โรงเรียนของท่านมีการรายงานขั้นตอนต่าง ๆ ในการ ดำเนินการ					
7	โรงเรียนของท่านมีการดำเนินการเรียกประชุมใหญ่ สามัญครั้งแรกตามข้อบังคับของกิจกรรมสหกรณ์ ร้านค้า					
8	โรงเรียนของท่านมีการกำกับดูแลตรวจสอบติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ร้านค้า					
9	โรงเรียนของท่านส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมและให้ กำลังใจแก่บุคลากรปฏิบัติงาน					
10	โรงเรียนของท่านจัดให้มีการติดต่อประสานงานและ ร่วมมือกันกับกิจกรรมสหกรณ์อื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกัน					
11	ท่านคิดว่าบุคลากรซื้อสัตย์สุจริตมีความรับผิดชอบต่อ กิจกรรมสหกรณ์					
12	ท่านคิดว่าบุคลากรที่รับผิดชอบต่อกิจกรรมสหกรณ์มี ความอดทน					

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ	นายอนิรุทธิ์ บัวทอง
เกิดวันที่	21 กรกฎาคม 2497
สถานที่เกิด	อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ใหญ่ ระดับ 7
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	199 / 3 หมู่ 2 ตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 76000
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนดอนมะขามช้าง
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2514	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันวิทยาลัยครูเพชรบุรี
พ.ศ. 2527	<u>การศึกษบัณฑิต</u> (ศึกษาศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2545	กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร